

LENTE 2022

PENZINE

HËT PAJOT ZENNE MAGAZINE

WEDSTRIJD

WIN 50 EURO
AAN LEESPLEZIER
VOOR JONG
EN OUD

KIJK SNEL OP P. 30

IN HET WIEL VAN REMCO EVENEPOEL

OP STAP MET DE KINDERRECHTENCOMMISSARIS

IN GESPREK MET JONG TALENT

VOOR DE KLAS MET DE ERFGOEDKLASBAK

PROGRAMMA ERFGOEDDAG MAAKT SCHOOL

JONG GEWELD

BRUISEND DE LENTE IN

 Pajottenland
& Zennevallei

PAJOT ZENNE IN BEELD

Ga je wel eens op stap in het prachtige Pajottenland & Zennevallei, gewapend met een camera? Wil je meer dan je mooiste beelden enkel te delen via Instagram en Facebook? Dan ben jij de m/v/x die wij zoeken! Voorzie jouw foto's van de hashtag #penzine en wie weet komt jouw foto wel terecht in het volgend nummer én win je een boekenpakket over de regio. Laat de fotograaf in jezelf los en breng landschap, erfgoed, cultuur en toeristische trekpleisters van onze regio in beeld.

Meer info: www.zender.be/penzine

Magische ochtendwandelingen
Nele Pessemier

Photographers pick of People
Christine Meyts

ONTDEK
MIJN PLEKJE

NATUUR EN BEZIELING OP PLUKPLEK

Dorothea stampte in 2017 zelfplukboerderij 'PlukPlek' letterlijk uit de grond. Als jonge boerin en natuurliefhebster maakte ze van 2 hectare een oase waar natuur en landbouw mekaar versterken. Een bezielde plek die het in 2018 zelfs schopte tot één van de lievelingsplekjes van de Ternattenaren.

De boerenstiel is verre van zelfsprekend. En toch koos je als jonge vrouw dit beroep.

Al tijdens mijn kindertijd was het produceren en verwerken van gezond voedsel nooit veraf. De liefde voor natuur, voor mensen en voor nieuwe culturen gaat door de maag. Dankzij vele landbouwer-varianten in binnen- en buitenland groeide mijn band met mensen en ons voedsel. Ikzelf ben een echte omnivoor, of flexitariër. De enige vereiste is dat het voedsel met zorg en liefde gemaakt is en met natuurlijke en nabije basisingrediënten. Op PlukPlek telen we fruit en groenten met veel zorg voor mens, dier, plant en onze planeet en met respect voor natuurlijke processen. Naast deze passie voor voedsel, heb ik ook een tweede passie: mensen. De combinatie van beiden is een droom die op PlukPlek werkelijkheid wordt. Ik mag er getuige zijn van de verbondenheid van mensen met elkaar en met hun omgeving, van vreugde en zelfs verdriet. Het verhaal van elk van onze bezoekers op deze bezielde plek, is er één dat ik graag koester. Ik zie me dan ook graag als een soort manager van al die bezieling.

bedrijfsvoering proberen we de biodiversiteit zo groot mogelijk te maken door een doordacht machinegebruik, een grote diversiteit aan gewassen met verschillende variëteiten, bloemenranden, buffergrasstroken, hagen en solitaire bomen.

Je ontvangt ook regelmatig klassen op je bedrijf. Waarom vind je het zo belangrijk om jonge mensen kennis te laten maken met PlukPlek?

Door die tweede passie van me: mensen en in het bijzonder kinderen. Als ik geen boerin was geworden, dan was ik waarschijnlijk onderwijzeres of (pleeg)moeder. Kinderen en jongeren zijn onze toekomst en die willen we toch koesteren? De missie van elk van ons kunnen we uiteindelijk terugbrengen op het doorgeven van leven. Levende en hoopvolle zaadjes zaaien en vervolgens deze de nodige zuurstof, zorg en verbinding bieden om uit te groeien tot autonoom levende wezens die hun ware missie kunnen volbrengen. Dat is wat ik hen op PlukPlek wil meegeven.

“Landbouwers zijn sinds mensenheugenis beschermers van landschap en natuur.”

Landbouw en natuur lijken vaak tegenpolen, toch kunnen ze elkaar ook aanvullen.

Voor mij is dit evident. Landbouwers zijn sinds mensenheugenis beschermers van landschap en natuur. In onze biologische

MEER INFO
www.plukplek.be

Het Pajottenland en de Zennevallei, dat zijn eeuwenoude tradities, sinds mensenheugenis geroemde producten, authentieke landschappen en ... jong geweld! Vergis je dus niet: in een streek die ondertussen al 176 jaar oud is, bruist het van jong talent. De jongste brouwer ooit van België, een bedrijfsleider van 19 en het grootste wielertalent in jaren zijn er thuis. Maar het Pajottenland inspireert ook jong talent: van jonge landbouwers en aspirant wetenschappers tot jonge hedendaagse kunstenaars. Allemaal vinden ze er de grondstoffen voor hun creaties. Ter ere van de lente zetten we dit jonge 'grut' dan ook met liefde in de kijker.

Niet alleen in klimtouwen of op pittige kasseistroken kan je ze terugvinden, op de schoolbanken krioelt het zelfs van aanstaande wereldburgers. En al die toekomstige talenten krijgen les van bevlogen klasbakken. Erfgoeddag brengt dan ook met recht en rede hulde aan het onderwijs. Maar schoolbanken houden onze jonge inwoners natuurlijk niet tegen: jongerenreporters Kaat en Pjotr zetten hun eerste stapjes in de journalistiek en de kleine kunstenaars uit de klas van juf Jessica zijn onze illustratoren van dienst.

EDITOOOO

REMCO EVENEPOEL
JONG WIELERGEWELD

"Goede benen maak je vooral zelf. Op de wegen van het Pajottenland in mijn geval."
Lees meer pagina 6-7

JAN PANNEELS
JONG BROUWERSTALENT

"Hét perfecte bier bestaat niet. Dat is net het mooie ervan!"
Lees meer pagina 26-27

INA VAN HAMME
JONG ONDERWIJS-ENGAGEMENT

"Kinderen zeggen wat ze denken, soms wat te veel en heel letterlijk. Je weet direct waar je staat."
Lees meer pagina 34

INHOUD	
2	Pajot Zenne in beeld + Ontdek mijn plekje
3	Editooo en inhoud
4	Kort nieuws uit de regio
6-7	Met Remco Evenepoel door het Pajottenland
8-9	Groei tuin 5.0: openlucht labo voor jongeren
10-11	Tien plekken om te ravotten
12	Muurschilderingen brengen kleur in Herne
13	Kunst met Pajotse accenten in Ter Rijst
14	Een Zonenwoud in Dilbeek
15	Natuurbeheer: handen uit de kindermouwen!
16-17	Zennetoer in een nieuw jasje
18-19	Lit in de regio
20-21	Breekbaar schoolerfgoed in ere hersteld
22	Openlucht klas Zenneterras
23	Jong ondernemerstalent met een duurzame missie
24-25	Verzamelen en collectioneren: wie zijn best doet zal het leren
26-27	De jongste brouwer van het land
28	Wat fluit daar in het struikgewas?
29	Buitenspelen is een basisbehoefte
30	Verdeelpunter in de kijker: de bib
31	Erfgoeddag maakt school
32-33	Klasbakken vroeger en nu
34-35	Programma Erfgoeddag

COLOFON

PenZine verschijnt drie keer per jaar met een oplage van 17.000 exemplaren in de gemeenten: Affligem, Bever, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat.
Verantwoordelijke uitgevers: Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, ZENDER, Pajottenland+ en Toerisme Vlaams Brabant

Redactie: Mieke Vercruijsse, Hilke Arijs, Bart Claes (Wartaal), Annelies Desmet, Katrien Meersseman, Bea Vansteelandt, Alwin Loecx, Ineke Sissau.
Fotografie: Wout Beel, Hannelore Haemers, Bertrand Schietecat, Luc Gordts, Isabelle Decallonne, Alwin Loecx, Hilke Arijs, Jan Van Onsem, Katrien Meersseman, Mieke Vercruijsse, Groei tuin 5.0, Elyn Remy & Natuurpunt, Steunpunt Korte Ketten, Rens Mignon, RAUSA, Heemkring Gooik, Vrienden van de Kluis, vzw HeRinnering, Robrecht Geeroms, Wikimedia Commons, Jolien Schoonoghe, Philippe Verdegem, Mies Michiels, Iedereen Leest, Vildaphoto, Jelina Vanderheijden.

Vormgeving en druk: ABC Drukkerij, Meerbeke.

www.pajot-zenne.be
www.zender.be
www.toerismevlaamsbrabant.be
www.pajottenland.be

KORT NIEUWS UIT JOUW STREEK

CREATIEF LAB VOOR JONGE MEDIAMAKERS

Op een eigentijdse manier wil dit lab de jongerencultuur in beeld brengen. Jonge mediamakers maken zelf beelden, content en audio over en met hun eigen leefwereld. Door ondersteuning van verschillende mediaexperts kan je je mediatechnieken verder ontwikkelen. Podcasts, film, fotografie, vlogs, sociale media, grafisch ontwerpen ... het kan allemaal. Jongeren vanaf 15 jaar zijn welkom om mee te werken aan mediaprojecten en om hun eigen idee vorm te geven.

www.dilbeek.be/medialab

HANDEN UIT DE MOUWEN VOOR DE EIKELMUIS

Momenteel richt Natuurpunt haar pijlen op de eikelmuis. Niet letterlijk natuurlijk, want het diertje met het zwarte zorumasker en mooie pluimstaart heeft hulp nodig. De populatie gaat bijna overal in Vlaanderen sterk achteruit. Natuurpunt gaat, samen met de provincie en o.a. Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, gerichte acties opzetten om het tij te helpen keren. Wil je meedoen of heb je in het verleden al iets gedaan rond de eikelmuis? Laat het ons weten! Als je ooit een eikelmuis gezien hebt en denkt dat deze waarneming nog niet tot bij ons geraakt is, stuur ze dan door naar goedele.verbeylen@natuurpunt.be of voer ze in via www.waarnemingen.be.

E-BOEKEN OP ZAK

Wist je dat je met je bibliotheekpasje ook gratis e-boeken kan uitleenen op je eigen toestel? Leners kunnen 2 boeken lenen, 2 boeken reserveren en elk boek maximaal 6 weken houden. De boeken verdwijnen vanzelf van je e-reader eens de uitleentermijn afloopt. De e-boeken zijn beschikbaar op tablet, smartphone en computer en kunnen overgezet worden naar de meeste courante e-readers.

www.zender.be/regiobib

CHASSE PATATE

De cultuurcentra in de streek trakteren je op onovertroffen locatietheater over veerkracht, over iets écht willen en niet opgeven. Over dromers, vechters en veel te warm bier. Chasse Patate biedt troost aan mensen die zich koste wat kost overeind houden, terwijl de grond onder hun voeten zompig wordt. Kom het in mei ontdekken in de Meent, de Ploter, 't Vondel, de Boesdaalhoeve, de Moelie of Coloma.

FEEST AAN DE ZENNE!

Op 1 mei is het naar jaarlijkse traditie weer Zennefeest. Duid deze datum dus alvast aan in je agenda, want het wordt opnieuw een gezellige gezinsdag in het Nieuwe Nederhempark, ter hoogte van Kanaalbrugstraat in Halle. Dit is het uitgelezen moment om de Zenne en de omliggende natuur in de kijker te zetten. Kom met het hele gezin samen genieten van een lekkere picknick, spring op de fiets of maak een wandeling. Workshops, familietheater, vertelmomenten, muziek ... maken er elk jaar weer een onvergetelijke dag van. Zorg dat je erbij bent!

MAAK KENNIS MET HET VERLEDEN ONDER JE VOETEN

Dit jaar vinden de Archeologiedagen opnieuw plaats op 20, 21 en 22 mei 2022. Drie dagen lang komt het thema archeologie in al haar facetten aan bod. Ontdek hoe een archeoloog te werk gaat, bekijk bodenvondsten uit een ver verleden of zet zelf je eerste stapjes als junior archeoloog!

www.archeologiedagen.be

**ARCHEOLOGIE
DAGEN** 20, 21 & 22 mei 2022

MOBIEL PODIUM

Zit je in een vereniging in Roosdaal, Gooik, Lennik, Galmaarden, Pepingen, Herne, Bever of een andere gemeente uit het Pajottenland en de Zennevallei? En zou je graag eens een optreden organiseren? Dan is het goed om te weten dat je het mobiele podium van vzw Pajottenland+ kan huren tegen democratische prijzen. Het wordt door gemeentemedewerkers ter plaatse gebracht, opgesteld en opgehaald.
info@pajottenland.be.

ZENDER
Drijft cultuur
tussen Zenne en Dender

WIJ ZENDER VOOR JE!

Zeg niet langer Erfgoedcel PZ, maar ZENDER. Wil je meedoen met Erfgoeddag? Zit je depot overvol? Wil je een collectie inventariseren? Heb je vragen rond herstemming of restauratie? Een project opzetten rond leesbevordering? Cultuur aantrekkelijker maken voor jongeren? Heb je kortom vragen over het cultuur- of erfgoed? Stel ze dan aan ZENDER. Met veel passie voor het veld ondersteunt ZENDER alle cultuur- en erfgoedwerkers (professionelen én vrijwilligers) in Pajottenland & Zennevallei.
www.zender.be

TOER DE GEUZE 2022

Op zaterdag 30 april en zondag 1 mei 2022 zwaaien de leden van de HORAL hun deuren wagenwijd open voor het grote publiek. Er zijn doorlopend rondleidingen en je kan ter plekke genieten van de vele lekkere lambiek- en geuzebieren. De toegang tot de deelnemende brouwerijen en stekerijen is gratis. Naast de gekende producenten zoals Boon, De Oude Cam, De Troch, Hanssens, Lindemans, Mort Subite, Oud Beersel, Tilquin en Timmermans zullen ook de Lambiek Fabriek uit Ruisbroek en Brouwerij Den Herberg uit Buizingen deelnemen.

www.horal.be

GA AAN BOORD VAN DE SPACECRUISER

Heb je al opgemerkt dat de Spacecruiser #A008 geland is op Nederhem in Halle? Op dit kunstwerk uit gerecycleerde trampolinebuizen kunnen kinderen naar hartenlust spelen met zicht op de basiliek. Captain Etienne Beaucoup, het alter ego van kunstenaar Steven Lots, is het creatieve brein hierachter. De upcyclingkunstenaar ontwierp deze bespeelbare kunst voor de Zennestad. De Spacecruiser is veruit het milieuvriendelijkste ruimteveer dat er bestaat: gewoon plaatsnemen, wat voor je uitstaren en je bent vertrokken voor één van de properste ruimtereizen ooit.

GENIETEN VAN JE GELUK TIJDENS DE PARKENPARADE

Toerisme Vlaams-Brabant richt van 4 juni tem 19 juni 2022 de spotlights op onze kastelen, parken en tuinen in de Groene Gordel. Gedurende drie weekends organiseren we in samenwerking met de gemeenten van de het Pajottenland en de Groene Gordel de Parkenparade met activiteiten rond het individu, het koppel en de familie.

www.toerismevlaamsbrabant.be

OPLOSSING CRYPTOPUZZEL

Heb je ook je tanden stuk gebeten op de cryptopuzzel in ons vorig nummer? Hopelijk heb je op deze manier ook iets bijgeleerd over onze regio. We geven je met plezier het antwoord.

			K	R	I	E	K	B	I	E	R								
Z	E	P	P	O	S	M	O	L	E	N									
			K	O	L	E	N	W	O	U	D								
						M	E	I	D	O	O	R	N						
			P	A	A	R	D	E	N	B	O	E	R						
			L	E	V	E	N	S	G	E	N	O	T						
						S	T	R	U	I	K	R	O	V	E	R			
							P	A	D	D	E	N	B	R	O	E	K		
							S	A	L	A	M	A	N	D	E	R			
									L	A	M	B	I	E	K	B	I	E	R
									H	E	R	B	R	O	N	N	E	N	
L	A	N	D	S	C	H	A	P	S	D	I	C	H	T	E	R			
V	L	I	N	D	E	R	W	A	N	D	E	L	I	N	G				
									E	R	F	G	O	E	D				
										P	I	E	T	E	R				

MET REMCO EVENEPOEL DOOR HET PAJOTTENLAND

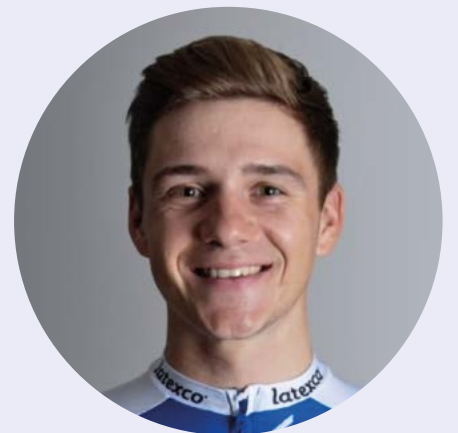
De kleine wegjes naar de top van de Kesterheide. De langgerekte beklimming van de Congoberg in Vollezele. De kasseistrook van de Schavolliestraat in Gooik. Het zijn passages die elke wielerved in het Pajottenland moet aandoen.

Remco Evenepoel kent de mooiste fietspassage van de streek op zijn duimpje. Al sinds hij nog een beloftevolle jonge voetballer was bij de U15 van RSC Anderlecht, vond je hem op de fiets in het Pajottenland. Toen was dat nog een mountainbike. "Ik zocht toen vooral de singletracks in de bossen van Schepdaal en Gooik op", vertelt hij. "Die korte hellingen konden tellen als alternatieve conditietraining."

Toen hij zich op zijn zeventiende op het wielrennen wierp, trok hij steeds dieper en dieper het Pajottenland in. Om trainingskilometers te malen. Het leverde op, want al een jaar later werd hij Belgisch,

Europees en wereldkampioen tijdrijden bij de junioren. Vader Patrick is zelf een gewezen profrenner. Toch heeft Remco zijn prestaties niet alleen aan zijn geërfde genen te danken.

“De goede benen maak je vooral zelf. Op de wegen van het Pajottenland, in mijn geval.”

“De goede benen maak je vooral zelf. Op de wegen van het Pajottenland, in mijn geval”, zegt hij. “De golvende wegen zijn een plezier voor elke renner. Je vindt er stevige hellingen, maar niet die opeenvolging van kasseiklimmetjes en kassei-

stroken zoals in de Vlaamse Ardennen, of de langgerekte heuvels van de Waalse Ardennen. Maar vergis je niet, je kan ook hier heel lastige trajecten uitstippelen.”

Favoriete trainingsrit

Remco tekende samen met Toerisme Vlaams-Brabant zijn favoriete trainingsrit door het Pajottenland uit. Eentje waar elke grote en kleinere wielerved kan van smullen: 94 kilometer lang, goed voor 840 hoogtemeters. De R.EV 1703 Cycling Route neemt je mee door Schepdaal, Lennik, Gooik en Galmaarden, eventjes de provinciegrens over richting Geraardsbergen om dan via Pepingen, Sint-Pieters-Leeuw en Dilbeek de fietslus rond te maken. “Een parcours dat je nooit beu wordt. En ik ken elk wegje, elke bocht en elke helling. Vooral de langgerekte Congoberg is een pittige beklimming. De kasseistroken maken het extra lastig. Zoals de 1100 meter aan kasseien van de Opperstebosstraat en de 1600 meter van de Schavolliestraat in Oetingen. De

hel van Gooik. Hier wordt het kaf van het koren gescheiden”, lacht Remco. Als toemaatje doet de R.EV 1703 Cycling Route ook de beruchte Muur van Geraardsbergen aan. Die heeft een maximale hellingsgraad van liefst 19,8%!

In de Rustberg

Na de inspanning is het wielercafé ‘In de Rustberg’ in Schepdaal een geliefde halte van Remco. Daar drinkt hij dan graag een chocomelk om op krachten te komen. De renner prijkt metershoog in bonte graffiti-kleuren op de gevel en voor de zaak staat het kunstwerk ‘PalmaRemco’. Café-uitbater Guy Janssens is een fan van het eerste uur. “Al sinds hij nog voetballer was”, zegt Guy. “Zijn vader Patrick en ik gingen naar alle thuiswedstrijden kijken. We wisten dat hij het als renner ver zou schoppen. Na elke overwinning schenkt Remco ons zijn truitje. Die hangen in het café aan de muur. Ook zijn truitje als wereldkampioen tijdrijden bij de junioren.”

“Een parcours dat je nooit beu wordt. En ik ken elk wegje, elke bocht en elke helling. Vooral de langgerekte Congoberg is een pittige beklimming.”

7

DE R.EV 1703 CYCLING ROUTE

- 94 km
- 840 hoogtemeters
- Start aan café ‘In de Rustberg’ in Schepdaal, aan plattelandscentrum Paddenbroek of sportcentrum Koornmolen in Gooik.
- De route is bewegwijzerd, maar je kan ook het gpx-bestand downloaden zodat de gps je de weg leidt.

MEER INFO

www.toerismevlaamsbrabant.be/remco

OPENLUCHTLABO VOOR JONGEREN

Wetenschap en techniek saai? Niets van! Dat kunnen jongeren die deelnemen aan het project Groeituin 5.0 in Gooik volmondig beamen. Ze ontdekken er wetenschap als volwaardige hobby in een groot openluchtlabo. Proefjes, experimenten, enthousiasme en verwondering zijn er nooit veraf. Want meten is weten ... Wij lieten ons een woensdagnamiddag onderdompelen in de wereld van wetenschap en techniek. Tine De Pauw, communicatieverantwoordelijke Groeituin 5.0, geeft ons achtergrondinformatie.

De Groeituin 5.0 in Gooik vormt een openluchtlabo waar kinderen en jongeren van 10 tot 18 jaar bezig zijn met wetenschap en technologie op wekelijkse vaste STEM-bijeenkomsten. Je vindt de Groeituin, die dient uit te groeien tot een pluktuin, serre en dierengedeelte, achter het Fotonica Innovatie Centrum (Vollezelestraat 46).

Creatief gebruik van STEM

STEM is de koepelterm voor 'Science, Technology, Engeneering en Mathematics', de harde wetenschappen kortweg. "De tuin- en landbouw van de toekomst of smart digital farming kan maar tot een succes uitgroeien als er optimaal en creatief gebruik gemaakt wordt van wetenschap, technologie, techniek en wiskunde. Door de jongeren een STEM-traject te laten afleggen rond dit veelzijdige thema zullen hun STEM-talenten niet enkel getriggerd worden, maar worden ze bovendien geconfronteerd met duurzaamheid en het

bewuster omgaan met kostbare grondstoffen zoals water en natuur", vertelt Tine.

"We proberen ieders talent te ontdekken en iedereen voldoende uitdaging aan te bieden."

Tine De Pauw

Drie grote thema's

Elke woensdagnamiddag komen de jongeren samen om kennis op te doen over een bepaald thema. In 2021 was dit 'water'. Door het bouwen van een digitale meethut, door peilbuizen te graven of het maken van een dropscop, maakten ze kennis met de wetenschap en techno-

logie achter hemelwater, grondwater, waterkwaliteit en transport van water. Met deze opgedane kennis en hun creativiteit hebben ze oplossingen uitgewerkt en zo bijgedragen tot een circulair waterbeheersingssysteem in de tuin. "Vanaf maart dit jaar werken we uitvoerig rond het thema 'voedsel' en vanaf september gaan we aan de slag rond 'Leven op 't land'. Voor voedsel zullen de jongeren een geautomatiseerde zaaimachine ontwikkelen. Voor 'Leven op 't Land' tenslotte is het de bedoeling dat ze een systeem uitwerken waarbij dieren gemonitord en automatisch gevoerd worden op basis van Artificial Intelligence", licht Tine toe.

“Als partner in dit STEM-project is het fijn om te zien hoe jongeren door onderzoek het belang van de biodiversiteit ontdekken en hiermee verder aan de slag gaan.”

Kateljine Aelen, educatief medewerker van Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei

De soakaway-methode: zo onderzoek je de link tussen bodem en infiltratie.

Jongeren bouwen een constructie om water van een hoger gelegen punt naar een lager gelegen punt te brengen.

BIODIVERSITEIT & LANDSCHAP

Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei is één van de partners van het project Groeituin 5.0. Twee keer per jaar ontwikkelt en begeleidt deze vzw activiteiten in het jaarthema. In 2021 werkten de jongeren rond 'water'. Een pakket over waterdiertjes liet hen kennismaken met het onderzoek naar de waterkwaliteit in een pool. Daarnaast werden de jongeren gestimuleerd om waterinfiltratie te onderzoeken om bijvoorbeeld na te gaan waar de ideale inplantingsplaats voor een pool of waterpartij is of de ideale plek om groenten te telen.

Dit jaar is 'voedsel' het centrale thema. Regionaal Landschap gaat met de jongeren dieper in op het bodemleven en compost. Naast de woensdagactiviteiten begeleidt het regionaal landschap ook activiteiten tijdens de zomerkampen voor kinderen 6 tot 12 jaar en jongeren 12 tot 18 jaar.

De toekomst: een ware STEAM-academie

Het STEM-openluchtlabo is een eerste stap naar een ware STEAM-academie, waar ook kunst (Arts) een belangrijk rol in zal spelen. “De noden van vandaag zijn helder, de uitdagingen van morgen ook. Waaronder dus wachten tot het gebouw van de STEAM-academie klaar is om jongeren voor die uitdagingen van hun toekomst te plaatsen en hen te motiveren om wetenschap en techniek te gebruiken om ze op te lossen”, verklaart Tine. Bovendien bleek uit een bevraging aan jongeren in de streek zelf dat er bij hen veel enthousiasme en verlangen is om deze kans te grijpen. Ook tal van bedrijven, experts, organisaties, burgers en ook de gemeente Gooik zelf bleken zeer gemotiveerd om zich aan te sluiten bij deze uitdaging. “De STEAM-academie wordt op gang getrokken door de openluchtactiviteiten in de GROEITUIN 5.0. Ook na deze drie jaar zal dit initiatief blijven fungeren als openluchtlabo voor de STEAM-academie in het hart van het Pajottenland en de Zennevallei”, besluit ze.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door een subsidie toegekend door het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO).

Quotes van de deelnemende jongeren:

“We staan te popelen om zelf aan de slag te gaan in de tuin. Ik heb al heel wat ideeën die ik zou willen uitwerken om de landbouwers te helpen.”

“Door deze activiteiten ben ik nog nieuwsgieriger geworden om volgend jaar te kiezen voor een STEM-richting op school.”

“Ik vind de activiteiten heel leuk en het mag zelfs soms nog wat uitdagender!”

“Ik had nog nooit geprogrammeerd, dus ik vond de activiteit waar we met elektronica leerden werken het leukst.”

“Ik heb eigenlijk heel wat vrienden die ook zouden geïnteresseerd zijn in deze activiteiten. Jammer dat Oetingen voor hen te ver is. Er zouden meer van deze initiatieven moeten zijn!”

9

De kwaliteit van water meten, is verhelderend.

Zo bouw je een meethut om het weer te bepalen.

MEER INFO

Scan de QR-code en bekijk een filmpje van de groeituin. Info en inschrijven: www.groeituin.be. Ook jobstudenten zijn nog meer dan welkom!

TIEN PLEKKEN OM TE RAVOTTEN

Je vindt altijd een toffe plek in de buurt waar je kan buitenspelen. Een bos om in te ravotten, een skatepark of een speeltuintje. Misschien ken je deze tien speelplekken nog niet?

1 Stoeien in de natuur van Paddenbroek

In het groen aan plattelandscentrum Paddenbroek in Gooik verrees nog maar net een nieuwe, avontuurlijke speeltuin, gebouwd met natuurlijke materialen. Een toffe plek om te beleven en zelf op ontdekking te gaan. Heel fijn om na een educatief bezoek aan het centrum te ontdekken.

 Paddenbroekstraat 12
1755 Gooik

2 Een speelpleintje als ontmoetingsplaats

Op een boogscheut van het centrum van Sint-Pieters-Kapelle kan je ravotten op de 'Wippewei', met wipveertjes, een glijbaan, een klimnet en een vogelnestschommel. Maar je kan ook gretig voetballen, een spelletje petanque spelen of gewoon toekijken van op de picknickbank. Een toffe ontmoetingsplek.

 Manhovestraat z/n
1541 Sint-Pieters-Kapelle

3 Een nieuwe waterspeeltuin

Het idee van een waterspeeltuin in Halle kwam van de kinderen en ouders zelf, tijdens de actie 'Idee zkt stad' waarbij inwoners ideeën voor een leefbaardere stad mochten spuien. Naast het stedelijke zwembad kwamen er in 2021 waterspeeltoestellen zoals een waterrad, watervalletjes, sluizen en dammen. In een volgende fase krijgt de speeltuin ook een ligweide en waterfonteinen. Waterplezier gegarandeerd!

 Graankaai z/n
1500 Halle

4 Show je skateskills

Toon je tricks in de quarterpipe, de olliebox en de funbox van het supercoole skatepark aan cultuurcentrum Westrand in Dilbeek.

d'Arconatstraat 3
1700 Dilbeek

4

6 Speelbos Hoge Paal

Bouw een kamp met takken, balanceer op de speelstammen of kruip door de koker onder een heuvel door. De speelnatuur in wijk 'Hoge Paal' ligt wat verstopt in het centrum van Sint-Pieters-Leeuw, maar eenmaal je ze gevonden hebt, kan je je kinderfantasie de vrije loop laten.

Edouard Rooselaerstraat z/n
1600 Sint-Pieters-Leeuw

7 Zonnig Leven

Achter de recreatiezaal 'Zonnig Leven', tussen de Zuun en de Jan Vanderstraetenstraat, in Sint-Pieters-Leeuw ligt een goed verborgen speeltuin. Met speeltuigen op maat van de allerkleinsten én oudere kinderen, en met zelfs een heus doolhof. Vind jij je weg terug?

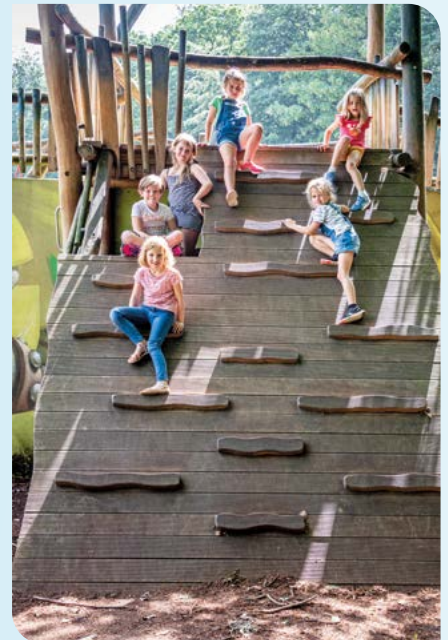
Jan Vanderstraetenstraat 198
1600 Sint-Pieters-Leeuw

8 Het betoverde boomvolk

Aan het einde van de roeivijver in Provinciedomein Huizingen woont een betoverd boomvolkje. Dat verklapt althans de naam van de toffe speeltuin met klimrekken en glijbanen, op maat van de jongste kinderen tot 10 jaar.

Henry Torleylaan 100
1654 Beersel

9 Klimwand en klautervelden

Naast het bos van Provinciedomein Huizingen vind je een heus avonturenpark. Met als blikvanger een kleurrijke klautertoren met glijbanen en klauternetten. Hoe hoog geraak jij op de echte klimwand? Voor kinderen van 10 tot 14 jaar.

Henry Torleylaan 100
1654 Beersel

10 Ravotten naast de E19

Een skateparkje, een speeltuin voor de allerkleinsten en wat verderop een heus speelbos met houten klim- en klautertuigen. Rond sporthal AJ Brailard vind je voor ieder wat wils.

Wandelingstraat 54
1601 Ruisbroek

MUURSCHILDERINGEN BRENGEN KLEUR IN HERNE

Herne Kunst'Telt en Herne Rabarber't zoeken jongeren om Herne meer kleur te geven.

Dit najaar krijgt Herne een kleurrijke make-over. Via het kunstproject 'Brenge kleur in ons dorp' willen de vzw Herne Rabarber't, kunstvereniging Herne Kunst'Telt en gemeente Herne jongeren de kans geven om zich creatief uit te leven via muurschilderingen op vier locaties in het centrum. Die moeten een trekpleister worden voor zowel toeristen als Hernenaren.

Het begon allemaal toen een groepje jongeren zich aanbood bij de gemeente om iets te doen rond graffiti. Het bestuur was wel voor dat idee gewonnen, maar het ontbrak aan een geschikte locatie. Ook Herne Kunst'Telt speelde eerder al met de gedachte om iets te doen rond graffiti kunst. Alles kwam in een stroomversnelling terecht toen een werkgroep werd opgericht om invulling te geven aan het natuurbelevingsgebied Hernedries.

Workshops graffiti

Om mee te doen met 'Brenge kleur in ons dorp' hebben jongeren geen artistieke achtergrond nodig. "Alle jongeren uit onze gemeente zijn welkom. Ook de jongeren die aangesloten zijn bij een vereniging uit Herne", vertelt Joris Verreycken van Herne Kunst'Telt. "Om hen te begeleiden, zullen we een beroep doen

“Muur-
schilderingen
moeten trek-
pleister worden
voor toeristen en
eigen inwoners.”

op lokale en professionele kunstenaars. Zij zullen de jongeren in workshops de nodige graffiti-technieken aanleren en samen met hen een ontwerp maken, dat aan een jury zal worden voorgelegd. Pas na hun goedkeuring zullen we starten met de uitvoering. In elke fase van het project staat samenwerking voorop.”

Hefboom

'Brenge kleur in ons dorp' als hefboomproject voor een reeks andere projecten in Herne? Graag! Zeker als het afhangt van Jolien Schoonoghe van Herne Rabarber't: "We willen dat de jongeren trots zijn op de kunstwerken die ze zullen creëren. En dat ze elkaar weer kunnen ontmoeten, iets wat door corona vaak onmogelijk is. Hopelijk kunnen we met ons kunstproject enkele jongeren warm maken om zich te blijven engageren voor projecten in onze gemeente. De ervaring die we via dit project opdoen, kunnen we zeker ook delen met andere gemeentes."

MEER INFO over 'Brenge kleur in ons dorp' vind je via www.hernerabarbert.be en de Facebookpagina van Herne Rabarber't.

NIEUWE PROJECTOPROEP

Organisaties en openbare besturen uit de gemeenten Bever, Galmaarden, Gooik, Herne, Lennik, Pepingen en Roosdaal kunnen met de beschikbare middelen van streekorganisatie Pajottenland+ al bijna 20 jaar projecten rond plattelandsonwikkeling realiseren. Begin maart lanceerde Pajottenland+ een nieuwe projectoproep. Creatieve en innovatieve ideeën zijn meer dan welkom. Kriebelt het om ook jouw gemeente leefbaarder te maken? Wil je graag iets realiseren? Stuur dan ten laatste op 31 maart een mailtje naar coördinator Robrecht Geeroms: robrecht@pajottenland.be. Hij zal bekijken of jouw idee haalbaar is binnen de huidige programmaperiode.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling.
Europa investeert
in zijn platteland

Pajottenland+

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLAAMS-
BRABANT

KUNST MET PAJOTSE ACCENTEN IN TER RIJST

Voor dit lentenummer zonden we graag onze zonen en dochters uit. Zo lieten we de 11-jarige Kaat, die verzot is op kunst, kennismaken met Evelyn Simons en Isabel Van Bos. Via het project 'Verhalen uit het Pajottenland' timmeren de twee dames aan het kunstencentrum Ter Rijst, dat een plaatsje zal krijgen in het gelijknamige kasteeldomein in Pepingen. "Door zijn bezieling en authenticiteit is het Pajottenland een dankbare plek om met kunstenaars aan de slag te gaan", vertellen ze.

Wat is kunstencentrum Ter Rijst?

Evelyn: "Ter Rijst wil een thuis worden voor hedendaagse kunstenaars uit binnen- en buitenland, die zich graag laten inspireren door wat er in onze streek leeft. We willen hen in ons centrum laten nadenken over de zogenaamde grotere thema's zoals de relatie tussen mens en natuur, of over ecologische vraagstukken waar we als samenleving mee geconfronteerd worden. Via de verbeelding van kunst willen we mensen aan het denken zetten."

"Het Pajottenland is een dankbare plek om met kunstenaars aan de slag te gaan."

Met welke kunstenaars werken jullie samen?

Evelyn: "Momenteel zijn dat er drie. Met de Brusselse tekenaar Tom Hallet hebben Isabel en ik al verschillende keren samengewerkt. Hij is vooral geïnteresseerd in het symbool van de heks en haar rol doorheen de geschiedenis. Tom wil de afgedankte figuur die de heks nu is graag in ere herstellen. Heel concreet hebben we hem in con-

tact gebracht met de Makrallen in Bever (folkloristische vereniging die focust op de gemeentelijke heksengeschiedenis, red). Tom zal met hen een reeks levensgrote portretten maken van Beverse heksen. Daar zullen we nog een soort van live-performance aan koppelen. Je zal er dus nog over horen."

Isabel: "Verder hebben we ook nog Fiona Hallinan (Ierse kunstenaar, red.) die rond vergeten en streekeigen kruiden zal werken. En zal Deborah Bowmann (Frans/Brussels designersduo, red.) zorgen voor een installatie. Bij kunstenaars vinden we vooral de leefwereld die ze creëren belangrijk."

Wanneer zullen we de kunstwerken zien?

Isabel: "Tegen het einde van ons project zouden we graag een slotmoment organiseren, waar alle werken zullen getoond worden. Sommige zullen waarschijnlijk permanent blijven. Ik denk bijvoorbeeld aan een nieuw streekrecept met specifieke, Pajotse kruiden van Fiona."

Willen jullie volwassenen als bezoekers? Of ook kinderen?

Evelyn: "Daar hebben we nog niet over nagedacht (lacht), maar dat is wel iets waar we willen aan werken in ons nieuwe kunstencentrum. Als je over hedendaagse kunst spreekt, kom je bijna automatisch bij volwassenen terecht. Maar je hebt

ook kunstenaars die voor kinderen heel toegankelijk werk maken, waarrond we zeker workshops kunnen organiseren. Misschien kan jij ons daar wel bij helpen."

Daar zal onze jonge reporter zeker geen nee tegen zeggen ... ;-)

"Via verbeelding van kunst willen we mensen aan het denken zetten."

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling.
Europa investeert
in zijn platteland

Pajottenland+

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLAAMS-
BRABANT

EEN ZONENWOU IN DILBEEK

'Zoniënwood' klonk wat te ambitieus. Maar een 'Zonenwoud', daar maakten Elke Tiebout en Johan De Mey met hun zonen wel enthousiast werk van in hun achtertuin. Met steun van de hele familie hebben ze afgelopen jaar een perceel van 0,8 hectare bebost in de vallei van de Bellebeek, nabij natuurgebied de Wolfspuiten. Tussen boomdroom en -daad stonden een aantal praktische en administratieve hindernissen, maar in samenwerking met Bosgroep Vlaams-Brabant vzw is alles heel vlot verlopen.

Jullie hebben een mooie grote tuin en ook natuurgebied de Wolfspuiten ligt in de omgeving. Waarom wilden jullie graag een bos aanplanten?

Elke: "Er is nog redelijk veel natuur in Dilbeek, maar we wilden graag toch nog meer natuur in de omgeving van onze woning. Het beboste perceel ligt vlak achter onze tuin. Het is een redelijk groot stuk dat al zeker 30 jaar braak lag. Toen we de kans kregen om het te kopen, dachten we dadelijk aan een bos."

Jo: "We zijn sowieso graag ecologisch bezig. Ons huis is deels passiefbouw en er ligt een stevig groendak op. Doordat we allebei geboren en getogen zijn in Dilbeek vinden we het ook fijn om iets concreet te doen in onze gemeente. Ons bosje is ook een soort van groene stapsteen voor de natuur want samen met andere kleine bosjes en stukken natuur leidt het naar de Bellebeek en de Wolfspuiten."

Hoe hebben jullie het aangepakt?

Jo: "We kwamen via Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei in contact met Maarten Decoene van de Bosgroep. Dat is een vereniging van bouseigenaars die in samenwerking met de provincie gratis advies en ondersteuning geeft aan mensen die een bos hebben of willen aanleggen. Maarten heeft ons geholpen om het

"Ook de komende generaties zullen nog veel genieten van ons bos."

knotbomen nog eens te snoeien. Dat was 20 jaar niet gebeurd. In januari vorig jaar hebben we dan 600 struikjes geplant voor de bosrand en in maart 1000 bomen. Dat was een hele onderneming. We hebben onder andere boskers, zomereik, winterlinde, esdoorn en grijze els geplant. Maarten adviseerde ons om toch ook wat doornige planten te zetten omdat vogels daar graag hun nest in maken."

En na het harde werk ... Tevreden met het resultaat?

Elke: "Het bos moet nu natuurlijk nog verder uitgroeien. Maar we genieten er elke dag van."

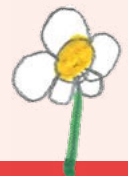
plan uit te tekenen en een goed keuze te maken van boomsoorten en struiken voor de bosrand. Hij heeft ook mee de vergunning aangevraagd."

Elke: "Het is geen echt woud, maar toch wel een mooi bosje geworden. We hebben eerst heel wat afval moeten weghalen, bijna 8 ton in totaal. Er was ook heel wat werk om de oude

We hebben een kronkelend pad aangelegd op het perceel en maken er 's avonds vaak nog een kleine wandeling. Er zijn trouwens ook heel wat dieren die genieten van ons bosje. Met een nachtcamera zagen we al een vos en steenmarter langskomen!"

Jo: "Elke en ik heb samen 7 (plus-) zonen: Wout (31), Sven (31), Jarne (28), Robbe (26), Seppe (16), Mille (14) en Warre (12). Robbe heeft al zin om hier later zelf met zijn kinderen kampen te komen bouwen. Sven grapt dat hij me op mijn oude dag wel langs bospad in rolstoel zal duwen. En Wout zal als bioloog zeker goed opvolgen hoe alles hier gaat groeien. Het is dus gegarandeerd dat ook de komende generaties nog veel zullen kunnen genieten van dit stuk natuur."

"We zagen al heel wat dieren langskomen met onze nachtcamera."

- Advies over aanleg en beheer van bossen: Bosgroep Vlaams-Brabant vzw, www.bosgroepvlaamsbrabant.be
- Advies over knotbomen, boomgaarden, hagen, poelen ...: Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, www.pajot-zenne.be

NATUURBEHEER: HANDEN UIT DE KINDERMOUWEN!

De natuur voelen en beleven. Geen mooiere manier om jongeren warm te maken om echte natuurkenners- en ambassadeurs te worden. Lianne Abts is medewerker van Natuurpunt voor 'Educatief natuurbeheer'. Jaarlijks komen kinderen uit drie Affligemse scholen de handen uit de mouwen steken in het natuurpareltje de Koudenbergbeekvallei.

Educatief natuurbeheer. Wat houdt dit in?

Leerlingen warm maken om echte natuurkenners en -beschermers te worden, is het opzet van ons project. Alle deelnemende klassen doorlopen drie stappen. Ik start met een presentatie of natuurbeheerspel in de klas. Hier leren de kinderen over biodiversiteit, biotopen, onze natuur, natuurproblematieken en hun oplossingen, als inleiding op de activiteiten die volgen. Een volgende stap is een werkdag. Dan gaan de kinderen zelf aan de slag en doen ze aan natuurbeheer in een nabijgelegen natuurgebied. Als laatste is er de ontdekkingstocht in het gebied met opdrachten en onderzoek.

De Koudenbergbeekvallei is één van de natuurgebieden waar jullie aan de slag gaan ...

Hier werken we samen met Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei en de streekgidsen van Affligem. Al het educatief natuurbeheer wordt ook door provincie Vlaams-Brabant gesteund. De Koudenbergbeekvallei is een pareltje met zowel bos en hooilandschappen, maar ook een poel. Een gevarieerd landschap met tal

van mogelijkheden voor natuurbeheer dus.

Wat mogen de kinderen hier allemaal doen?

Meestal helpen ze bij het maaibeheer en gaan ze hooien. We leren hen het voordeel van een doordacht maaibeheer, namelijk dat je op termijn een grotere variatie aan planten krijgt en dus ook een waaier aan insecten aantrekt. We trekken ook het bos in voor de ontdekkingstocht, gebruiken de poel voor onderzoek en hebben al samen bomen aangeplant.

Je doet je job met hart en ziel. Wat vind je er zo boeiend aan?

Deze job geeft me keer op keer energie. Zowel door te werken met de kinderen als met de vrijwilligers. Het is fantastisch om de kinderen een toffe natuurbeleving aan te bieden. En het werkt ook! De positieve effecten zijn direct zichtbaar. Soms merk ik dat kinderen die niet vaak in de natuur vertoeven, twijfelen om buiten te komen en om hun handen vuil te maken. Maar als ik dan zie hoe ze zich amuseren, hoe hard ze werken én de boodschap mee uitdragen, dan geeft dit enorm veel voldoening.

Lianne Abts is gepassioneerd door natuurbeheer.

Wat vind je zelf zo bijzonder aan de Koudenbergbeekvallei?

Het bosje waar de beek doorheen stroomt! In de lente heeft dit plekje iets sprookjesachtigs. Het lijkt een gewoon bosje, maar eenmaal ik er binnenstap, voel ik me betoverd (lacht).

Gezellig samen werken in de natuur.

DE KOUDENBERGBEEKVALLEI ONTDEKKEN? BEWANDEL HET ROOFRIDDESPAD!

De Koudenbergbeekvallei wordt gekenmerkt door een afwisseling van bossen, akkers, weilanden en (knot)bomenrijen. Door de grote landschappelijke en ecologische waarde werd dit gebied van bijna 70 ha bestempeld als Gemeentelijk Natuurontwikkelingsgebied (GNOP). De gemeente kocht intussen al 15 ha aan om de natuur te behouden, zoals de unieke voorjaarsflora en zeldzame populierenvariëteiten, én te versterken via de aanplant van bossen en houtkanten. Dit pareltje is toegankelijk via het bewegwijzerde Roofridderspad.

De wandelkaart van het Roofridderspad vind je op www.pajot-zenne.be.

DE ZENNETOER IN EEN NIEUW JASJE

Werkgroep Zennetoer met Joost Dedoncker, Nele d'Herde, Jana Mathijs, Marc De Coster en Karen Rodet (van links naar rechts).

'Vijf jonge bands halen ticket voor finale Zennetoer binnen', kopte het regionieus na de auditiedag. Neva, Kajikama, Early Pedestrian, Lizz en Odeum kregen een uitnodiging voor het coachingsweekend. Dappere welpen met een gelijkaardige noemer: uit de schaduw van familiefeesten en jeugdhuizen treden en hun plek in de spotlights opeisen. Op 19 februari 2022 zetten ze CC de Meent in lichterlaaie met de twintigste verjaardag van de muziekwedstrijd. Marc De Coster, de organisator van het festival en na al die jaren zelf deel van het podiumdecor geworden, kijkt met blinkende ogen terug naar het parkoers van de Zennetoer.

Cassettekes

"Het begon allemaal met een freepodium in Halle. Na die eerste editie trokken we meteen de registers open en maakten we er een regionaal project van. Samen met onder andere de gemeenten Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Sint-Genesius-Rode en Beersel, de cultuurhuizen de Boesdaalhoeve, CC 't Vondel en de Meent richtten we het jaar erna de Zennetoer op," zegt Marc. "De formule was simpel: in elke deelregio was er een preselectie met zes kandidaten waarvan de beste naar de finale in Halle doorging. Een simpele formule, maar niet altijd even eerlijk. Het gebeurde dat er in één preselectie toch meerdere betere groepen stonden dan in een andere. Dus besloten we om het concept te veranderen. Iedereen mocht demo's inzenden. In die tijd spraken we van cassettekes, die letterlijk met rec and play waren opgenomen. Er zat ook professioneel studiomateriaal tussen. Net als appels en peren moeilijk te vergelij-

ken. Maar alleen dat ingezonden materiaal bestuderen, was al plezant;"

Weg van twee bakken bier en een plank

"We hebben altijd ons best gedaan zodat de groepen eens door de ogen van een ander publiek dan de familie of het vaste jeugdhuiscliënteel gezien werden. Geen plank op twee bakken bier, maar echte podia," stelt Marc de doelstellingen van toen nog eens scherp. "Voor onze finale nodigen we organisatoren van wijkfeesten, jaarmarkten en plaatselijke festivals uit. Dat vergroot de kans enorm om later in eigen regio te kunnen optreden. Na de wedstrijd blijven we dus een ondersteunende rol spelen. We hebben al verschillende groepen op grote festivals als Rock Ternat en FestivHalle zien optreden. Dat is fantastisch om te zien. AedO bijvoorbeeld won de Zennetoer in 2002 en speelde datzelfde jaar nog op het nationale folk-

"Zennetoer is een regionaal product en dat maakt het Zennetoerverhaal zo sterk, al twintig jaar en tien edities lang."

festival Dranouter. Daarna waren ze te gast op de Gentse feesten en festivals in zowel Duitsland, Portugal als Nederland. AedO heeft het na de Zennetoer dus echt gemaakt. Ondertussen bestaan ze niet meer, maar iedereen van die groep is nog actief in de muziekindustrie. We hebben ze onlangs in de Conversion Works Tower in Lembeek laten optreden. In 2002 mochten ze nog geen alcohol drinken, al hadden ze toen een fles champagne gewonnen. We hebben die fles dan nog eens opnieuw cadeau gedaan. Nu drinken ze het wel, twintig jaar later.”

Ziek naar het podium

“Er lag eens een artiest lijkbalek met griep op de grond in mijn bureau”, herinnert Marc zich. “Koste wat kost wou hij die avond toch de finale spelen. Na zijn performance stapte hij van het podium regelrecht naar mijn bureau om er terug onder te gaan liggen. De Zennetoer is een enorm emotionele rollercoaster. Hoe iedereen daar naartoe leeft! Het is toch ook wel altijd een beetje teleurstellend voor diegenen die dan niet winnen. Daarom organiseerden we tijdens de laatste drie edities een kleine receptie voor alle deelnemers, juryleden en organisatoren om het verdriet meteen na de prijsuitreiking wat te verzachten. Of ze konden in ieder geval wat ventileren onder elkaar. We krijgen ontzettend veel dankbaarheid terug en daar doen we het voor. Zoals een knuffel van de groepen voor ze het podium opgaan, die zoveel betekent als ‘Bedankt om ons deze kans te geven.’”

“Er lag eens een artiest lijkbalek met griep op de grond in mijn bureau. Koste wat kost wou hij die avond toch de finale spelen.”

Vernieuwing als je alles in vraag stelt

“Projecten als de Zennetoer programmeren we bottom-up. Dat betekent dat je vertrekt van het talent dat er in de regio bestaat en dat geef je dan een podium. Zennetoer is geen Humo’s Rock Rally of een Nieuwe Lichting van Studio Brussel; het is een regionaal product en dat maakt het Zennetoerverhaal zo

sterk al twintig jaar en tien edities lang. We hebben nood aan een frisse wind om voor nieuwe betrokkenheid te zorgen. Vernieuwing komt pas als je alles eens in vraag durft te stellen en kan loskomen van vastgeroeste formules en draaiboeken. Gaan we ook eens andere kunstvormen betrekken zoals dans en poëzie? De uitdaging voor de toekomst is vooral de diversiteit erin krijgen door op zoek te gaan naar de andere doelgroepen in onze maatschappij en ook hen een forum te bieden.”

Een feestelijke finale

“Ook de finalisten zijn dit jaar weer zo verschillend. De energie en speelsheid spatten ervan af. Er is de indie-synthpopband Neva uit Liedekerke, de damesband Kajikama uit Roosdaal, punkrockband Early Pedestrian uit Londerzeel, de tweekoppige band Odeum uit Halle en de singer-songwriter Lizz uit Vilvoorde. Zennetoer 2022 krijgt een feestelijke finale. Het wordt tegelijk een soort afscheid van het project zoals we het allemaal kennen en daarom wordt het ook een terugblik naar wie er de voorbije jaren allemaal de revue is gepasseerd. We proberen voor deze editie iedereen uit te nodigen die ooit aan de Zennetoer heeft meegewerkt en dat zijn een pak mensen. We plannen een verrassingsact om in schoonheid te eindigen. Ik ben na elke editie stikkapot, maar de Zennetoer zit in mijn hart. Dat pakt niemand mij nog af.”

WINNAARS ZENNETOER

- 2002 – Aedo
- 2004 – Zonko
- 2007 – Lapaz
- 2009 – Too Much & The White Nots
- 2011 – Let Lewis Live
- 2013 – Emperors of Decay
- 2015 – Soldier Six
- 2017 – Houston’s Problem
- 2019 – Kanaalvisers
- 2022 – NEVA

MEER INFO

www.zennetoer.be

ZO 08.05
FILM Europadag: Gli Anni
Pui Belli
CC de Meent

MUZIEK Hommage à Brel
Filip Jordens
CC 't Vondel

DO 12.05
THEATER Weird Tales
Krapp
Westrand

HUMOR Achteraf niet
komen huilen
Robrecht Vanden Thoren
CC de Ploter

VR 13.05
KLASSIEK Er was eens ...
Beethoven!
Jan Declair en Ensor
strijkkwartet
Sint-Jozefskerk Sint-
Katharina-Lombeek
- CC de Ploter

ZA 14.05
KLASSIEK Wat de liefde mij
vertelt
Duo Kalliste
Sint-Martinuskerk Dilbeek
- Musica Parola
ZO 15.05
MUZIEK Mammoet
Klankennest
CC 't Vondel

ZO 15.05
MUZIEKFESTIVAL
LaLa Linkebeek
GC de Moelie
i.s.m. BEEcause

MA 16.05
LEZING Kinderen en
jongeren helpen bij verlies
en verdriet
Manu Keirse
Westrand

WOE 18.05
THEATER Iemand van ons
Tristero
CC 't Vondel

DO 19.05
MUZIEK Glorieuze
bevrijding
Raymond Van Het
Groenewoud
Westrand

VR 20.05
MUZIEK Verminnen 70
Johan Verminnen
CC 't Vondel

THEATER Ik ben de walvis
Wim Opbroeck
CC de Ploter

ZA 21.05
THEATER Misdaad en straf
of de raadselachtige
moord op twee oude
vijwen
Lazarus
Westrand

ZA 21.05
HUMOR Bekend en
bescheiden
Xander De Rycke
CC 't Vondel

KLASSIEK Emilie De Voght
& Heidi Vanderschrick
Sint-Martinuskerk Dilbeek
- Musica Parola

ZO 22.05
FILM The Rescue
CC de Meent

DO 26.05
DENDERLOOP
Liedekerke

ZA 28.05
MUZIEK Smartschade
Met Lien Van de Kelder,
Mauro Pawlowski en Jan
De Smet
GC het Koetshuis

KLASSIEK Matthieu Idmtal
& Anastasia Kozhusko
Sint-Martinuskerk Dilbeek
- Musica Parola

ZO 29.05 - 15:00
KLASSIEK Requiem van
Mozart en muzikale lezing
door Pieter Bergé, Kamer-
koor en orkest Incantatio
Sint-Theresiakerk Dilbeek -
Westrand
DI 31.05 - WO 01.06
THEATER Land's end
Met Katelijne Verbeke e.a.
CC 't Vondel

JUNI

DO 02.06
MUZIEK Op naar de
honderd, Willem 80!
Willem Vermandere
CC de Ploter

VR 03.06
HUMOR Mis dit niet!
Alex Agnew
CC 't Vondel

LEZING Rwanda en de
genocide: 25 jaar later
CC Herne

ZA 04.06
HUMOR Doe rustig
Erhan Demirci
CC 't Vondel

KLASSIEK Matthieu Idmtal
& Anastasia Kozhusko
Sint-Martinuskerk Dilbeek
- Musica Parola

DO 09.06
LEZING De Bourgondiërs
Bart Van Loo
CC de Ploter

VR 10.06
THEATER Sartre & De Beauvoir
Stefaan van Brabant met
Frank Focketyn & Sien Eggers
CC de Ploter

ZA 11.06
KLASSIEK Duo Aznar
Sint-Martinuskerk Dilbeek
- Musica Parola

ZA 11.06
HUMOR/MUZIEK/THEATER
Blafwaf zkt.
Blaf Waf
CC de Ploter

ZO 12.06
LEZING/MUZIEK The Mi
Amigo Years
Belpop Bonanza 1500 sessie
CC 't Vondel

PLOTERZONDAG Familiefilm:
De gebroeders Schimm
CC de Ploter

ZA 18.06
MUZIEK Te gast: Nivalia /
The Fantasy musical
Westrand

KLASSIEK Aline Hopchet &
Piet Van Steenbergen
Sint-Martinuskerk Dilbeek
- Musica Parola

ZO 19.06
LEZING Lou gaat naar
school (maak je peuter
klaar voor school)
Anja Copejans & Nathalie
Segers
GC Warande

MA 20.06 & DI 21.06
HUMOR Speech
Wouter Deprez
CC 't Vondel

ZA 25.06
KLASSIEK ZEM tells a story
Sint-Martinuskerk Dilbeek
- Musica Parola

KINDERAANBOD

WOE 02.03
FAMILIEFILM Hallo Wereld!
(10u) / Mijn vader is een
saucisse (14u30)

BOORTCINEMA Little Women
(20u30)
CC de Ploter

ZA 19.03 & 23.04
& **21.05 & 18.06**
WORKSHOP Ateljee Kadee
(8-12 jaar)

CC de Boesdaalhoeve
ZO 20.03
MUZIEKTHEATER BullyBully (3+)
Maas
Westrand

THEATER Moenieworrenie (6+)
Collectief Verlof
CC de Boesdaalhoeve

VR 25.03 / 29.04
& **27.05 / 24.06**
Gamebeek - Junior (8 tot
13 jaar)
CC de Moelie

ZO 27.03
THEATER Slok (4+)
MT De Kolonie
CC de Ploter

THEATER Zozoöfzo (3+)
Collectief doft
CC Coloma

ZO 03.04
FAMILIE Vuur/Toren
Laika en HETPALEIS /
Michai Geyzen
CC de Ploter

MUZIEK Chillen op je billen
(3+)
Kapitein Winokio
CC 't Vondel

DI 05.04
FILM Zeppos het mercatorspoor
CC de Meent

WO 06.04
FILM Dikkertje Dap (6+)
CC 't Vondel

MUZIEK Chillen op je billen
(3+)
Kapitein Winokio
CC de Meent

VR 08.04
DANS Impulz (1-4 jaar)
Theater De Spiegel
Westrand

WOE 06.04
FILM Wolfy
CC de Ploter

FILM De club van lelijke
kinderen
CC de Ploter

DI 12.04
FILM JoJo Rabbit (12+)
Westrand

WO 13.04
FILM Kapsalon Romy (9+)
Westrand

FILM De vijf legendes (6+)
CC 't Vondel

ZO 17.04
Paaseierenraap
Pastoriepark Liedekerke
DI 19.04 TOT
VR 06.05
EXPO Vuil Spel (6-12jr)
STORMOPKOMST i.s.m.
Kunst in Zicht
Westrand

WO 20.04
Buitenspeeldag
Tal van locaties in de regio

VR 22.04
MUZIEK SHEL(L)TER (7+)
Het paleis & Zonzo
Compagnie
Westrand

VR 22.04, ZA 23.04
EN ZO 24.04
CIRCUS Swing (10+)
Circus Ronaldo
Kasteel van Beersel

- CC 't Vondel
ZO 24.04
MUZIEK Musique à voir (tot
4 jaar)

Geestig & Beestig
GC het Koetshuis

ZO 08.05
FAMILIE Streep!
Anna's Steen
GC de Moelie

FAMILIEDAG JUPLA! (alle
leeftijden)
Met o.a. theater: Frieda-
TATARRATTAT! (3+)
Westrand

ZO 08.05
THEATER Streep!
Anna's Steen
GC de Moelie

ZO 15.05
Kinderspel speeldag voor
jonge gezinnen
Huis van het kind
Liedekerke

VR 20.05
TOT 28.05
THEATER Chasse Patate (8+)
Studio Orka

Op locatie - Westrand,
CC de Ploter, CC 't Vondel,
CC de Meent, GC Coloma

ZA 21.05
Prijzuitreiking
Wiki loves PZ
Foto-expo
en familiedag

Ter Rijst
ZO 22.05
Boekstartdag
Vrijetijdshuis Liedekerke

WO 01.06
THEATER No way back
Duo Berlingo
GC de Muse

BOERENMARKTEN

TERNAT | dinsdag 14u-18u
Kerkplein Sint-Katherina-Lombeek

GOOIK | woensdag 16u30 tot 19u
Edingse Steenweg op parking aan rotonde

ROOSDAAL | donderdag 16u tot 18u
Brusselstraat, ter hoogte van basisschool Triangel

DILBEEK | zaterdag 9u30 tot 12u
Parking van Westrand

GAASBEEK | zaterdag 14u30 tot 17u
Arconateplein

TIP: MARKT VAN DE SMAAK | zaterdag 21.05 in Lennik

EXPO

WO 09.03 TOT ZO 10.04
This must be the place
Walter Dermul
CC de Meent

ZA 02.04
TOT ZO 01.05
Piet Stockmans
De Oude Post Halle

DI 19.04 TOT ZO 08.05
Desalniettemin
Ester Kennis
CC de Meent

ZA 21.05
Geheugen van de streek
Fotografen uit Pajottenland & Zennevallei
Ter Rijst

MEER INFO

Ontdek alle cultuur- en gemeenschapscentra
op www.zender.be/cultuurcentra

Wil je ook
je activiteit in
deze kalender zien
verschijnen? Voer ze in op
www.uitdatabank.be
en tag met
#penzine

BREEKBAAR SCHOOLERFGOED IN ERE HERSTELD

Glasramen: al sinds de middeleeuwen zorgen ze voor magie door het samenspel van licht, kleur en motief. Je komt ze niet alleen tegen in kerken of majestueuze burgerwoningen, maar ook in scholen. Isabelle Decallonne restaureerde de glas-in-loodramen van het Regina Caeli instituut te Dilbeek. Ze werkte er niet alleen in de 'Bonte Zaal', maar stond er ook enkele uurtjes voor de klas.

Je leerde je stiel van het restaureren van glasramen niet in een klassiek klaslokaal. Kan je hier iets meer over vertellen?

Eerst en vooral beschouw ik mezelf als een 'glasraammaker'. De wereld van het glas-in-lood is namelijk ontzettend divers en telt tal van expertisedomeinen. Zo heb je om te beginnen het middeleeuws glas met grisailles en gebrandschilderde motieven. Dit historisch glas restaureren is echt een vak apart, een hele wetenschap zelfs, waarvoor je je enkel in het buitenland kan specialiseren. Daarnaast kent het glas-in-lood ook heel wat verschillende technieken, glassoorten en materialen. Het is dus niet zo eenvoudig om bij het beroep van 'glasraammaker' uit te komen. Na een eerste carrière in de muziek- en cultuursector besloot ik me enkele jaren geleden te heroriënteren. Zo kwam ik terecht in het Gentse atelier Mestdagh en startte ik de opleiding kunstambachten aan de academie in Anderlecht. Maar het is vooral door het te doen dat ik mij de stiel eigen heb gemaakt. Door letterlijk op mijn keukentafel

te puzzelen en te experimenteren. Het mooie is ook, net omdat de wereld van het glasraam zo rijk is, dat je nooit stopt met leren. Elk project dat op mijn tafel terecht komt, heeft andere specifieke uitdagingen en andere problematieken waaraan moet verholpen worden. Het is dus iedere keer is een leerproces.

“Het is vooral door het te doen dat ik mij de stiel eigen heb gemaakt.”

Je conserveerde de glasramen in de 'Bonte Zaal', een niet alledaagse opdracht voor jou.

Inderdaad, al restaureer ik vaak twintigste-eeuws glas-in-lood, dit was mijn eerste opdracht in een school. De glas-

ramen zijn typisch voor de jaren zestig en zeventig en van de hand van de maker Cyriel Los (1914-1985). Ze zijn gesigneerd en bovendien vermoedelijk volledig door hemzelf uitgevoerd, wat vrij uitzonderlijk is. Het aantal mensen dat zelf een glasraam ontwierp en uitvoerde, is immers vrij klein. Meestal was er in een atelier sprake van een kunstenaar of een ploeg ontwerpers en een tweede aparte ploeg die de ontwerpen effectief uitvoerde.

Wat weet je nog meer over deze glasramen?

De glasramen in de zaal zijn heel toegankelijk. Doordat ze zich op ooghoogte bevinden, kan je echt hun schoonheid en de magie van het licht bewonderen. Jammer genoeg weten we buiten de naam van de maker, zo goed als niets over het creatieproces. Doordat het maken van een glasraam een kunstambacht is, blijft er vaak zo goed als geen documentatie bewaard – wat ook hier helaas het geval is. Bijzonder aan deze opdracht is ook dat ik hier op bijna elk glasraam een runenteken

EN DE LEERKRACHT ZAG DAT HET GOED WAS

Goedele Kaesemans: "Met veel enthousiasme, vakkennis en passie voor het kunstambacht kwam Isabelle de leerlingen het hele restauratieproces van de glasramen uitleggen. Ze had een arsenaal aan materialen bij om te illustreren hoe glasramen gemaakt worden. Zij toonde glassoorten in allerlei fascinerende kleuren, maar ook verschillende loodprofielen, glassnijders, loodmessen, soldeerapparatuur. Met een paar voorbeeldopstellingen maakte ze concreet hoe een restaurateur, maar ook een kunstenaar die zelf creëert, tewerk gaat. Een aantal leerlingen mocht zelfs enkele handelingen, zoals het snijden van glas, zelf uitproberen onder haar deskundige leiding en advies. Het spreekt voor zich dat er een nieuwe wereld voor de leerlingen openging en dat ze hiervan veel hebben opgestoken, mede door het feit dat alles in real life getoond werd."

teruggelaten heb. Heel klein. Ik vond dat heel merkwaardig omdat je ze hier ziet op een katholieke school. Dus zou je eerder christelijke thema's verwachten.

Wanneer je naar de glasramen kijkt, kan je ook effectief figuren herkennen, zoals een Maria en een herder die mooi geabstraheerd zijn. De runtekens verwijzen telkens naar bezinning over succes, voorouders, sterkte, goed nieuws, bescherming, verantwoordelijkheid ... Zeker passend in een schoolcontext, maar wel heel bijzonder en boeiend.

idee was om niet alleen de technieken van het kunstambacht uit te leggen, maar om hen tegelijk ook meer respect

voor de glasramen bij te brengen. Tijdens de restauratie werd er een beschermende plexi® aangebracht om de ramen te beschermen, maar schade vermijden door vandalisme door in te zetten op sensibilisatie is minstens even belangrijk. En wie weet, misschien zat er ook iemand tussen die later eveneens de stap zet naar het glasambacht. De leerlingen waren alvast heel aandachtig en geboeide luisteraars.

Hoe vond je het om zelf voor de klas te staan?

Ik heb zelf nog twee jonge tieners in huis, dus ik ben het ergens wel gewoon om te vertellen hoe alles in zijn werk gaat. Het achterliggende

MEER INFO

Isabelle en Goedele ontwikkelden samen een lespakket dankzij de financiële steun van ZENDER. Ben je ook op zoek naar ondersteuning voor je cultureel erfgoedproject? Surf dan naar www.zender.be/advies-en-ondersteuning

OPENLUCHTKLAS ZENNETERRAS

Vrolijke snoetjes bij de leerlingen van het tweede leerjaar van juf Katrien. Zij kregen als eerste een lesje in openlucht aan het prachtige Zenneterras in het Halse Albertpark. Of iedereen zin heeft in nog meer les op de Zenneterras? "Jaaaaa", was het antwoord in koor. "Wat hebben wij een geluk dat onze school recht tegenover dit Zenneterras gelegen is. Een extra troef voor onze lessen", vertelt juf Katrien van Heilig-Hart&College Halle.

"Dit is zo mooi
gebouwd."

Lukas

"De eendjes op
het water zien we
nu veel beter."

Maud

"Veel beter dan in
de klas. Openlucht
is ook gezonder."

John John

"Ik denk dat we hier
kunnen komen voor
de spreeklesjes."

Lou

"Hier kunnen
we zeker ook de
WO-lessen over
speuren doen."

John John

"Fijn dat
we met de
trap tot bij
de Zenne
kunnen."

Emma

"Een fantastische
plaats om met de
leerlingen te werken
en te leren."

Juf Katrien

"Ik woon niet ver, dus
kan hier ook eens
een feestje doen
met mijn vrienden."

Lou

"Les krijgen in de
natuur is echt leuk."

Lucas

"Eens picknicken met
de kinderen of met
de juffen, is zeker
ook een leuke optie."

Juf Katrien

Leerlingen van het Heilig-Hart&College Halle geven de openluchtklas aan het Zenneterras een dikke duim.

MEER INFO

Het Zenneterras in het Albertpark maakt deel uit van het project Zinderende Zenne waar Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei partner van is. Info: www.zinderendezenne.be

JONG ONDERNEMERS- TALENT MET EEN DUURZAME MISSIE

Amper negentien jaar is hij, maar Bertrand Schietecat leidt het bedrijfje Crystal Natural Soap in Roosdaal. Een gezinsproject gegroeid uit het artisanale zeepatelier van mama Christel. Zij verzorgt de productie, hij neemt de marketing voor zich. Een leerrijke ervaring voor de student bedrijfskunde. Bijzonder duurzaam ook.

“Mijn mama maakt al langer haar eigen wasproducten op basis van plantaardige oliën”, vertelt Bertrand. “De meeste zepen, wasproducten en cosmetica die je in de winkel vindt, maken gebruik van chemische producten en petrochemische derivaten. Zij koos ervoor om milieuvriendelijke, biogebaseerde ingrediënten te gebruiken. Tot voor kort maakte ze alleen producten voor eigen gebruik. Maar ik dacht: misschien zit er wel meer in.”

“Zeep kan ook duurzaam zijn.”

Zero waste

Een brainstormsessie met het hele gezin – zus Romane, vader Alain, moeder Christel en Bertrand zelf – betekende de start van het kleine familiebedrijf. “De focus ligt niet alleen op het gebruik van natuurlijke ingrediënten, maar ook op ‘zero waste’. We willen geen afval en streven ernaar onze ecologische impact zo klein mogelijk houden. Zo verpakken we onze zepen bijvoorbeeld niet in plastic, maar in biopapier. We zijn blij dat wij op onze kleine schaal kunnen bijdragen tot het behoud van onze planeet door een product te creëren dat goed is voor iedereen.”

Online verkoop

Crystal Natural Soap produceert en verkoopt intussen zestien verschillende zepen. Die maakt Christel in het zeepplab van de gezinswoning in Roosdaal. Elk product wordt goedgekeurd door een toxicoloog. De verkoop gebeurt online, en verschillende schoonheidsinstituten en een B&B in Halle namen de producten op in hun assortiment. De zepen zien er trouwens heel sympathiek uit, ideaal als geschenk. Ziet Bertrand het bedrijfje nog groeien? “Dat mag altijd, maar we blijven artisaan werken. De productie hoeft geen industrieel proces te worden. Wel plannen we meer dan alleen zeep. We denken onder meer aan shampoo, balsems voor de baard, scheerzeep en huidoliën.”

Olijfolie, wortel en chocolade

De ingrediëntenlijst op de website van de onderneming oogt indrukwekkend. Olijfolie blijkt een essentieel ingrediënt voor de zepen. “We gebruiken deze olie omdat ze rijk is aan vetzuren en antioxidanten met vitamine D en E. En omdat ze de schadelijke stoffen in uw huid helpt neutraliseren. Olijfolie legt ook een beschermend laagje over je huid”, staat er te lezen. Andere basisbestanddelen zijn kokosolie, ricinusolie en sheaboter, naast een rits ingrediënten van wortelsap tot komkommer, honing, melk, zelfs chocolade en haver.

GENERATIES OVER COLLECTIES

Jongerenreporter en erfgoedambassadeur Pjotr en Jan

'Jong geleerd is oud gedaan' zegt het spreekwoord. Onze jonge erfgoedambassadeur Pjotr Boel uit Liedekerke legde onlangs de basis voor zijn eigen verzameling militaria. Hoog tijd dus om eens te rade te gaan bij expert in het vak Jan Van Onsem. Hij legde een indrukwekkende collectie met militair erfgoed aan.

Kan je wat meer vertellen over je collectie?

Ik heb objecten uit zowel het Belgische, Duitse als Russische leger. De Tweede Wereldoorlog is het centrale onderwerp van mijn verzameling die momenteel een 30-tal volledig aangeklede mannequins telt. Het belangrijkste deel van mijn collectie houdt verband met Kampfgruppe Peiper. In het museum in La Gleize stond ooit een hele opstelling met uniformen van deze groep tijdens het Ardennenoffensief. Echt geweldig, ik wou ze ooit allemaal hebben en nu heb ik ze [lacht]. Ondertussen is mijn collectie uitgebreid met uniformen en objecten van het – later in de oorlog – Russische front en ben ik ook dus ook Russische objecten beginnen verzamelen. Ook omdat toen, 25 jaar geleden, bijna niemand Russische stukken verzamelde en men geen prijsverschil maakte tussen Russische stukken uit de jaren 1980, 1950 of de Tweede Wereldoorlog. Hiernaast heb ik ook redelijk wat Belgische objecten gelinkt aan Mei 1940 en interesseer ik me vooral in de KW-linie en

Duitse helm met opschrift Brüssel: één van de meest bijzonder stukken uit Jans collectie.

in het Tweede regiment Gidsen, mijn eigen oud-regiment. Mijn broer verzamelt op zijn beurt Amerikaanse en Engelse objecten. We hebben de passie voor verzamelen en de Tweede Wereldoorlog dus netjes verdeeld.

Hoe weet je wat iets is?

Ik heb heel veel ervaring, want ik verzamel ondertussen al 45 jaar. Ik heb ook heel veel boeken gelezen. Nu is het natuurlijk nog makkelijker omdat je veel kan opzoeken via internet. En ik heb ook goede contacten

met andere verzamelaars die elk hun eigen expertise hebben en bij wie ik te rade kan.

Wat vind je zelf het meest bijzondere voorwerp uit je collectie?

Mijn allereerste Duitse helm die ik gevonden heb. Voor mij is deze nog steeds de mooiste. Het is bovendien de enige helm die ik ken waarin binnenin Brüssel staat. Hij komt dus echt van een soldaat die hier in het Brusselse tijdens de Tweede Wereldoorlog verbleven heeft.

Je collectie is privé en niet toegankelijk voor het publiek.

Ja, maar ik werk ook vaak mee aan tentoonstellingen, bijvoorbeeld tijdens Open Monumentendag, Erfgoeddag of zelfs de Archeologiedagen. Ook schreef ik verschillende artikels in de Franstalige pers over onder ander de Duitse uitrusting. En dit schooljaar deel ik ook mijn kennis over de Tweede Wereldoorlog met enkele leerkrachten van de lagere scholen uit Ternat naar aanleiding van het traject 'Buurten met Erfgoed'. Zo maak ik hen wegwijs in welke sporen ze in de schoolomgeving kunnen terugvinden. Op die manier kunnen ze hun lessen rond de Tweede Wereldoorlog extra interessant maken met lokale voorbeelden.

Hoe ben je ooit begonnen?

Toen ik net zoals jij 11 was, verzamelde ik al postzegels, sigarenbandjes en munten. Natuurlijk had ik al langer interesse in de Tweede Wereldoorlog: alle boeken die ik hierover kon lezen, las ik. En ook alle spreekbeurten die ik voor school moest geven, gingen over veldslagen tot grote wanhoop van mijn leraars (lacht). In 1977 is mijn grootmoeder gestorven en hebben we de zolder van het huis leeggemaakt. Daar vonden we een bajonet, een stuk van een gasmasker, een Duits schopje ... en zo is het eigenlijk allemaal begonnen. Daarna ben ik samen met mijn vader en broer naar rommelmarkten beginnen te gaan. In die tijd kon je daar nog heel wat spullen vinden. Op rommelmarkten kom je vervolgens mensen tegen die je speciale verzamelbeurzen aanraden en ondertussen hebben we enkele honderdduizenden kilometers gereden om alles te verzamelen.

Nu zijn er jammer genoeg niet meer zo veel spullen beschikbaar. Toen ik zo oud was als jij, bevond er zich nog veel op zolder bij mensen thuis, maar vandaag zitten bijna alle objecten al in verzamelingen. Wil je vandaag iets kopen, moet er dus al een andere verzamelaar stoppen of overlijden of naar een rusthuis verhuizen ... Op internet kan je natuurlijk ook heel veel vinden, maar hierdoor zijn de prijzen heel erg gestegen. Iedereen, ook uit China bijvoorbeeld, kan online een bod uitbrengen en in België kopen.

“Verzamel niet zomaar alles wat groen of militair is. Kies een thema.”

Heb je tips voor beginnende verzamelaars?

Veel boeken kopen! Als je iets wil aankopen, is het belangrijk om je eerst goed te documenteren, goed te zien wat het is en de prijzen te vergelijken. Je moet vooral oppassen dat je geen kopies koopt, want heel wat dingen worden nu nagemaakt. Vooral Duitse objecten uit de Tweede Wereldoorlog worden heel vaak vervalst. Als je wil starten met een verzameling, is het belangrijk om een specifiek thema te kiezen. Verzamel niet zomaar alles wat groen of militair is. Dan kan je natuurlijk veel spullen verzamelen, maar zit er geen lijn in je collectie en kan je je ook niet specialiseren.

Jan stelt zijn collectie regelmatig tentoon

JUF CONNY AAN HET WOORD

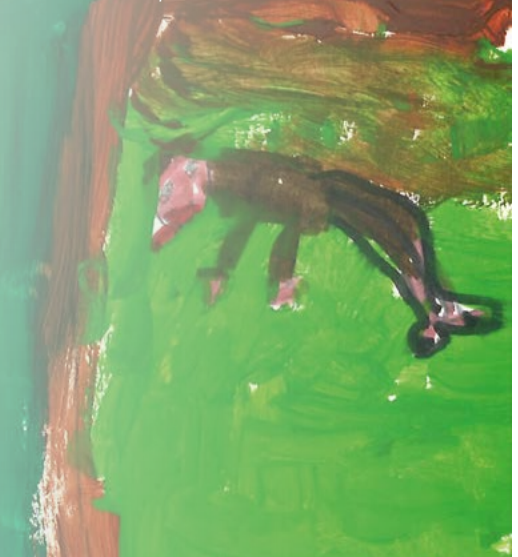
We merken dat leerlingen enorm geïnteresseerd zijn wanneer er verhalen over het verleden worden verteld. Het is altijd muistil in de klas als een (over)grootvader over zijn belevenissen uit de oorlog komt vertellen. En hun nieuwsgierigheid is meteen gewekt als er een oude typemachine op de tafel staat ... Bovendien geven deze oude verhalen en materialen hen een betere kijk op hoe de wereld is geëvolueerd. Buiten de klas muren actief aan de slag gaan en echt kijken hoe iets werkt, draait of functioneert, blijft veel beter hangen in het geheugen van de leerlingen. De molenaar die zijn watermolen aan het werk zet, doet altijd de monden open vallen.

“Echt kijken hoe iets werkt, draait of functioneert, blijft veel beter hangen.”

25

Heb je net als juf Conny zin om met lokaal erfgoed aan de slag te gaan en deel te nemen aan een 'Buurten met erfgoed'-traject? Neem dan contact op via info@zender.be.

DE JONGSTE BROUWER VAN HET LAND

Toen Jan Panneels zijn eerste bier brouwde, was hij nog te jong om het te proeven. Amper 15 jaar was hij toen hij in microbrouwerij "Vrijstaat Vanmol" in Eizingen zijn Janimal uit de ketel tapte. Een licht, hoppig biertje met 3,3% alcohol. Vandaag is Jan 20 jaar, student handelswetenschappen en nog steeds medevenoot van de brouwerij. "Het is geweldig om mensen blij te maken met iets dat je zelf creëert", zegt hij.

Hoe kom je erop om als 15-jarige je eigen bier te brouwen?

Jan Panneels: "Ik ben zowat opgegroeid tussen de bieren. Mijn nonkel Kurt en mijn vader (Yves, red.) baten het café 'In de Verzekering tegen de Grote Dorst' in Eizingen uit. Maar niemand in de familie had het al tot brouwer geschopt. Zelf noem ik me liever brouwersassistent, als een echte brouwer zie ik mezelf niet. Al had ik als kind wel eens geuze gestoken met mijn vader. De smaken en geuren die je in bieren vindt, fascineerden me toen al. Toen ik hoorde dat Erwin Vanmol wat verder in onze straat een proefbrouwerij begon, wilde ik maar al te graag helpen. Op een zaterdagochtend sloop ik het huis uit om mee de handen uit de mouwen te steken, zonder dat mijn ouders dat wisten. Ik vond het leuk. Een creatief proces met een prachtproduct

als resultaat. Het klikte ook meteen goed met Erwin. We vormen nog steeds een brouwersduo dat elkaar goed aanvoelt en aanvult. Elke zaterdagvoormiddag is er ambiance in de brouwerij."

Wel een speciale hobby voor een 15-jarige. Wat vonden je leeftijdsgenoten ervan?

"Ze vonden het wel cool, eigenlijk. Zeker toen ik als enige scholier tijdens de proclamatie van het secundair onderwijs mijn eigen bier mocht schenken. Als ik vandaag met vrienden afspreek, verwachten ze dat ik voor het bier zorg. De Janimal valt in de smaak, de Gronckel ook. De nieuwe brouwsels mogen zij als eerste proeven. Hun feedback is altijd mooi meegenomen."

Gronckel, Heeten Heuzel, Prins van Brabant, Bloedarend ... Op de website van brouwerij 'Vrijstaat Vanmol' staan

veel verschillende bieren met ronkende namen. Experimenteren jullie nog volop dan?

"Ja, we zijn constant op zoek naar nieuwe dingen. Zo trokken we in 2019 naar Noorwegen om er een speciale tak van de spontane gisten te leren kennen die hier nog niet op de markt te vinden was: Kveik-gist. We wilden zien hoe ze daar in Noorwegen mee aan de slag gingen. Het principe sluit dicht aan bij onze eigen streektraditie van spontane gisting. We zijn er in onze eigen brouwerij mee gaan experimenteren. Dat resulteerde in ons vikingbier 'Nørse Man'. Zo gaan we vaak te werk, we bekijken hoe we iets nieuw naar onze hand kunnen zetten."

"In 2019 trokken we naar Noorwegen om er Kveik-gist te leren kennen."

Janimal is een heel licht bier met 3,3% alcohol. Zou je nu nog hetzelfde bier brouwen of is je smaak veranderd?

"Het was niet zonder reden dat ik als amper 15-jarige een licht bier heb ontwikkeld. Het zou raar geweest zijn als iemand zo jong een stevige tripel had gelanceerd. Met Janimal wilde ik aantonen dat de kwaliteit primeert op de hoeveelheid alcohol. Een licht bier kan ook erg lekker te zijn, zonder onder te doen voor een bier met een hoger alcoholgehalte. Kwaliteit boven kwantiteit is een belangrijk motto, vind ik. Het perfecte bier? Dat bestaat niet. Er is een bier voor elk seizoen en voor elke persoon. Er zal nooit één bier zijn dat iedereen op elk moment van het jaar of de dag lekker vindt. Dat is ook het mooie ervan. Natuurlijk zijn onze Pajotse lambiek en geuze toppers. Ze krijgen mijn eeuwig respect. Het zijn bieren met zoveel mogelijkheden, waar volop mee geëxperimenteerd wordt. Dat zie ik graag, zeker zo dicht bij huis."

Je studeert handelswetenschappen. Wil je daarmee na je studies iets in de bierwereld doen? Of blijft het bij een hobby?

"Toen ik begon te brouwen, had ik het idee om nooit als zelfstandige iets te beginnen of in een brouwerij te werken.

Maar nu ben ik tot de conclusie gekomen dat ik dit allebei wel wil. Een grappige evolutie. Handelswetenschappen is een economische richting. In de brouwerij ben ik ook vooral bezig met marketing en verkoop. Een goeie leerschool. Dus ja, ik hoop in de toekomst ook professioneel in de brouwerswereld iets te betekenen. Het is geweldig om mensen blij te maken met iets dat je zelf creëert. Maar we zien wel wat de toekomst brengt."

"Hét perfecte bier bestaat niet. Dat is net het mooie ervan!"

En misschien kunnen jouw eigen kinderen meehelpen later?

"Tja, ik zal ze niet tegenhouden als ze zelf willen brouwen. Ze hebben een goed tegenargument (lacht). Zolang ze maar doordacht omgaan met alcohol, met respect voor het ambachtelijke product dat bier is. Bingedrinken, daar ben ik helemaal tegen. Kwaliteit gaat boven kwantiteit."

MEER INFO

Meer weten over de bieren van Vrijstaat Vanmol? www.vrijstaat.be

WAT FLUIT DAAR IN HET STRUIKGEWAS?

Het is een bijzonder beeld, twee grote mannen die heel voorzichtig omgaan met enkele kleine paddenjongen in een bak. We bevinden ons in het 'Onderzoekscentrum voor Aquatische Fauna' in Linkebeek, genoegzaam bekend als 'de viskwekerij'. Johan Auwerx van INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek van de Vlaamse overheid) en Ronny Merken van Natuurpunt Sint-Genesius-Rode en Linkebeek, werken samen aan acties voor de vroedmeesterpad.

Waarom zijn jullie zo enthousiast over deze padden?

Johan: "Dit zijn geen gewone padden, maar vroedmeesterpadden. Bijzonder aan deze soort is dat de toegewijde mannetjes de eiersnoeren met zich meedragen en verzorgen in plaats van onbeschermd achter te laten in een poel. Vroedmeesterpadden zijn heel zeldzaam en sterk bedreigd in Vlaanderen. Daarom kweken we ze hier in het kader van een soortenbeschermingsprogramma. Ons kweekprogramma is een primeur. We kweken hier in Linkebeek een aantal jonge dieren op basis van padden en larven die we gaan zoeken zijn op 12 andere locaties."

"Onze Natuurpunt-vrijwilligers hebben 5 ton stenen gestapeld om schuilplaatsen te maken voor de padden."

Ronny: "Vroedmeesterpadden houden van een zonnige omgeving, maar verstoppen zich graag onder stenen en in ruige plekken. Je zal ze dus amper of nooit zien. 's Avonds kan je ze wel goed herkennen aan hun fluitend geluid. De pupillen in hun ogen hebben een verticale lijn, zo kan je ze onderscheiden van andere padden. Het kweekprogramma van het INBO is een groot succes want het leverde in het eerste jaar al dadelijk 1500 nieuwe larven van vroedmeesterpadden op. Dat is goed nieuws voor de vrijwilligers van Natuurpunt Sint-Genesius-Rode en Linkebeek want daardoor zijn er snel kleine padden ter beschikking die we kunnen uitzetten in poelen en geplaatste betonnen bakken in onze natuurgebieden."

Waar komen al deze opgekweekte padden terecht?

Johan: "In eerste instantie gaan we padden uitzetten in poelen waar er momenteel nog kleine populaties van de soort aanwezig zijn. Door een aantal jaren na elkaar padden uit te zetten op dezelfde

locaties, zorgen we ervoor dat er verschillende generaties gevestigd raken en versterken we de populaties. Dat verhoogt de kans op overleving van die paar overblijvende populaties. Maar het is op termijn ook de bedoeling om padden uit te zetten op nieuwe locaties in onder andere de Zennevallei en het Pajottenland. Er moet dan wel een voldoende open en warme omgeving met geschikte poelen zijn, zonder vissen en zonder te veel plantengroei."

Hebben vroedmeesterpadden speciale poelen nodig?

Ronny: "Idealiter zijn er een aantal kleine plassen met niet al te veel water- en oevervegetatie in de omgeving. Anders riskeer je vissen, andere amfibieën en roofinsecten te krijgen die de larven van de padden opeten. Bij de poelen en waterbakken in de Kwadebeekvallei in Rode hebben we met onze Natuurpuntvrijwilligers hard gewerkt om het leefgebied zo geschikt mogelijk te maken. We hebben maar liefst 5 ton stenen gestapeld voor de schuilplaatsen! We spreken ook in samenwerking met Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei eigenaars van percelen in de omgeving aan om hun poelen geschikt te maken of nieuwe poelen aan te leggen."

Johan: "De vroedmeesterpadden zijn lid van een zeer oude evolutionaire lijn van gewervelden die al zeker 100 miljoen jaar bestaat. Dat is veel ouder dan heel wat andere soorten. Het moeten dus taai beesten zijn, maar vandaag staan ze stevig onder druk omdat we ons landschap te netjes hebben gemaakt. De padden vinden te weinig rommellekjes waar ze zich thuis voelen. Ze kunnen dus wel een duwtje in de rug gebruiken. Iedereen met een tuin in de buurt van bestaande populaties kan een steentje bijdragen aan de bescherming van deze bijzondere padden. Daar geven we graag advies bij! Ik hoop dat de vroedmeesterpad gekoesterd wordt door mensen, net zoals de padden zelf zorgzaam omgaan met hun eitjes."

Johan Auwerx en Ronny Merken

"Ons kweekprogramma van vroedmeesterpadden is een primeur in Vlaanderen."

foto: Wikipedia

GEEN KWAKEN, MAAR FLUITEN

Vroedmeesterpadden maken een typisch fluitend geluid. Als je ze eenmaal gehoord hebt, zal je ze altijd herkennen.

Geluidsfragment: nl.wikipedia.org/wiki/Vroedmeesterpad

ZELF EEN POEL AANLEGGEN?

Neem contact op met Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei of Natuurpunt voor gratis advies.

www.pajot-zenne.be
www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-sint-genesius-rode-en-linkebeek

MEER INFO

vlaanderen.be/inbo/publicaties/het-kweekprogramma-voor-de-vroedmeesterpad

BUITENSPELEN IS EEN BASISBEHOEFTE

Caroline Vrijens geniet met volle teugen van het Pajotse landschap.

Kinderrechtencommissaris Caroline Vrijens woont met haar gezin in de schaduw van het bos en kasteelpark van Gaasbeek. Een plaats waar ze vaak én graag komt. Alleen, met hond Sky, met het gezin of met vrienden. "Ik beseft dat we bevoorrecht zijn om in dit prachtige landschap te leven en onze kinderen hier op te voeden. Corona heeft ons nog extra met de neus op de feiten gedrukt: heel veel kinderen en jongeren hebben amper toegang tot natuur."

Ze groeide op in Diest, studeerde in Namen, Rome en Brussel en woonde in Brussel en Halle. Zo'n vijf jaar geleden streek ze met haar gezin neer in een oude hoeve in Sint-Laureins-Berchem, hartje Pajottenland. "Hier voel ik me thuis", vertelt Kinderrechtencommissaris Caroline Vrijens. "We hebben het geluk in een prachtige omgeving te wonen en maken hier ook dagelijks gebruik van", gaat ze verder. Toch was er vijf jaar geleden even twijfel om de boerderij, die in slechte staat was, te kopen. "We waren specifiek op zoek naar een huis op het platteland, maar hadden de ligging nog niet echt bestudeerd. Het was putje winter toen ik met mijn dochter even de omgeving ging verkennen ... Op enkele tientallen meter van ons huis stapten we een holle weg in. Geen idee dat we ons in het park van het kasteel van Gaasbeek bevonden. Onze monden vielen open bij het aanschouwen van de pracht van de vijvers met het imposante kasteel als decor. Wat een fantastische compositie. We hebben niet meer getwijfeld: hier wilden we wonen", lacht ze.

"We moeten weer leren om onze kinderen vrij te laten."

Het recht op spel

Sinds augustus 2019 is Caroline Kinderrechtencommissaris. "Ik heb rechten gestudeerd en had al heel wat ervaring in de jeugdhulp. Dat is ook waar mijn hart ligt. Kinderrechtencommissaris worden, was iets waar ik niet mee bezig was. Maar toen die functie vrij kwam, leek het een logistische volgende stap om me kandidaat te stellen", legt ze uit.

Eén van de rechten van het kind is het recht op spel. Buiten spelen maakt hier deel van uit. In onze regio is er alvast geen gebrek aan speelnatuur. "Buiten spelen is belangrijk en vooral als het kan zonder supervisie. Dit werkt bevrijdend. Zelf ben ik opgegroeid in de jaren '80, vlakbij een bos. Ik was vrij als een vogel. Een enorm mooi cadeau heb ik hier gekregen. Nu is dat minder evident, zeker in het post-Dutroux-tijdperk. Ik denk dat we als ouders weer moeten leren om onze kinderen vrij te laten, zeker ook als ze buiten spelen."

Het voelen van de natuur

De toegang tot landschap en natuur is cruciaal volgens Caroline. "Hier moeten we hard op inzetten. Niet enkel op het platteland, maar ook in de stad. Elk kind dient de kans te krijgen om natuur te voelen. We vergeten helaas vaak dat niet alle kinderen een tuin hebben of vlakbij een bos wonen. Wanneer de publieke ruimte op slot ging tijdens de eerste lockdown, hadden veel kinderen geen buitenruimte meer om te spelen. Er wordt nog teveel gedacht in

termen van de middenklasse: huizen met tuinen. Dat is zeer fout en laat dit al een les van corona zijn."

Buitenspeelruimte creëren

"Het creëren van buitenspeelruimte is belangrijk. Dat kan heel natuurlijk zijn, met bomen, hagen, gras, maar het kan ook ontworpen zijn of een combinatie van beide. Daarbij moeten we streven naar het prikkelen van de verbeelding van kinderen en naar het uitlokken van beweging. Een mooi voorbeeld hiervan in de regio is Plattelandscentrum Paddenbroek in Gooik. Een prachtige natuurlijke omgeving waar ook een speelruimte aangelegd werd met natuurlijke elementen", besluit ze.

"Ik ben verknocht aan het bos en kasteelpark van Gaasbeek."

BABY'S HOUDEN VAN BOEKEN ËN DE BIB!

Peuters en boeken van de bib? Vele ouders bezorgt deze combinatie al meteen paniek-aanvallen. Nachtmerries zelfs, over met schaamrood aan de bibbalie te staan met een 'De zeven zussen' vol kleurstift of een 'Vijftig tinten grijs' waar een hele tint uitgescheurd is ... En toch is het net die combinatie die de bibliotheken opzoeken met Boekstart.

Wat is Boekstart en vooral: wat is het doel van dit project? We leggen ons oor te luister bij Mies van de bib van Liedekerke.

Wat is het belang van boeken voor kleine kinderen?

Wat je vroeg leert, leer je voor het leven. En dat is net zo met boeken. Praten met je kind is enorm belangrijk voor de taalontwikkeling. De woordenschat van baby's en peuters die veel woorden horen, groeit razendsnel. En wat is er dan beter dan voorlezen uit boeken. Met Boekstart willen we ouders samen met hun baby of peuter laten genieten van boeken. Door kleine kinderen vroeg kennis te laten maken met boeken, gaat er een wereld van verbeelding en nieuwe woorden voor hen open.

Als zo'n baby of peuter al blijft zitten en luisteren ...

Niet evident inderdaad. Peuters zijn snel afgeleid. Ga voor korte voorleesmomenten, op het ritme van het kind. Onze boekjes zijn zo gemaakt dat je niet alles in de juiste volgorde moet lezen en sla gerust woorden over. Wij vertellen het zeker niet verder (lacht).

En wat als voorlezen niet zo mijn ding is?

Zie het niet te groot. Vertellen wat jij op de plaatjes ziet is al voldoende om 'lezen' avontuurlijk te maken. Jouw stem horen maakt ze nieuwsgierig, rustig en geeft

ze zin om na te bootsen. Met Boekstart willen we ook andere facetten van leesplezier in de kijker zetten. Laat peuters gerust op hun tempo boekjes ontdekken. Laat ze maar voelen wat bladzijden zijn en merken dat er plaatjes in staan.

“Wees gerust, ons aanbod voor baby's en peuters is voorzien op sabbelen en peutercapriolen.”

En het is veilig om ze zomaar aan baby's te geven?

Laat deze boekjes net hēt deel van onze collectie zijn dat je moet laten slingeren (lacht). De stoffen voelboekjes, badboekjes en knisperboekjes zijn ervoor gemaakt: stevig én veilig. En wij reinigen alles zorgvuldig zodat de volgende lener

met perfect hygiënische boekjes op een nieuw avontuur kan.

En ze zijn gratis.

Helemaal. En als je toch in onze bib bent, vergeet jezelf dan ook niet. We hebben boeken en tijdschriften over alle mogelijke onderwerpen: van opvoeden en tuintieren, van romans tot films. Niet alleen in Liedekerke ben je welkom met kleine kinderen, ook in **Affligem, Dilbeek, Galmaarden, Herne, Halle, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw** en **Ternat** kan je een aanbod aan boekstartboeken terugvinden. Tot in een van onze bibs.

BOEKSTARTPAKKETTEN

Woon je in een Boekstartgemeente? Fijn! Dan krijg je via het consultatiebureau van *Kind en Gezin* of via de bibliotheek op twee momenten voor je peuter naar school gaat een boekenpakket en informatie over voorlezen en de bibliotheek. www.boekstart.be of www.zender.be/regiobib

WEDSTRIJD

ZIN IN EEN HELE STAPEL JEUGD- EN KINDERBOEKEN?

Wij trakteren je op 50 euro aankoopbudget!

Wil je kans maken, stuur ons dan het juiste antwoord op de volgende vragen. Uit alle juiste antwoorden trekt een onschuldige hand één winnaar.

Mail je antwoorden (met vermelding van je contactgegevens) voor 30 mei naar annelies.desmet@dilbeek.be of stuur het op naar CC Westrand, t.a.v. Annelies Desmet, Kamerijklaan 46, 1700 Dilbeek.

Hoeveel Boekstartgemeenten zijn er in onze regio?
Hoe heet de groene vriend van muis Nelly?
Hoe oud moeten baby's zijn voor boekjes?

ERFGOEDDAG MAAKT SCHOOL

Erfgoeddag 2022 wordt een heel bijzondere editie. Onder de slogan 'Erfgoeddag maakt school!' belichten we niet alleen het erfgoed van het schoolleven en -verleden, maar trekken we ook opnieuw naar de schoolbanken.

Op zondag 24 april kan je traditiegetrouw op ontdekking in Pajottenland & Zennevallei om het rijke culturele erfgoed van onze streek te ontdekken. Tal van organisaties gingen op zoek naar het schoolse verleden en verzamelden voor de gelegenheid dierbare herinneringen aan de schooltijd van vroeger. Op Erfgoeddag kan je dus opnieuw in de jaren 1960 naar school of herbeleef je je speeltijd van weleer met enkele spelletjes van toen.

Maar er is meer. In de week na Erfgoeddag trekken tal van erfgoedwerkers terug naar school voor een les lokale geschiedenis of dialect. Klasbakken ... dat zijn ze, onze erfgoedwerkers.

MEER INFO

www.erfgoeddagpz.be

Speels school erfgoed

Touwtje springen, aftelversjes, "Schipper mag ik over varen" ... spelen op de speelplaats is van alle tijden en sommige spelletjes lijken écht wel tijdloos. Knikkeren is er zo eentje: je vindt het zowel op een schilderij van Bruegel als op TV vandaag. Dit jaar kan je tijdens Erfgoeddag in de regio dan ook je knikkerhart ophalen. Op verschillende locaties kan je dit erfgoedspelletje ontdekken en iedere speel[plaats]vogel krijgt een zakje knikkers. Maak je dus klaar voor marble ... euh Erfgoeddagmania met onderstaande klassieker.

De triangel

Teken een driehoek op de vloer en plaats hierin 15 kleine knikkers. Iedere speler probeert om beurt knikkers uit de driehoek te schieten. De knikkers die de driehoek verlaten, krijgt de speler. Maar ... blijft de knikker waarmee de speler schoot in de driehoek, dan moet die speler alle reeds gewonnen knikkers er weer bij leggen. Het spel gaat verder zolang er knikkers in de driehoek liggen.

KLASBAKKEN VROEGER EN NU

Dat leerkrachten echte klasbakken zijn, staat buiten kijf. Maar wat maakt het beroep van leraar nu zo bijzonder? Wij vroegen het aan Ina Van Hamme (28) uit Pamel, die sinds 2018 met veel passie in Wambeek voor de klas staat en aan Jozef Cochez (78) uit Herne, die als oud-schooldirecteur een uitgesproken mening heeft over het onderwijs vroeger en nu.

Sinds wanneer wist je dat je leerkracht wou worden?

Ina: "Ik wist dat ik leerkracht wou worden van kleins af aan, het clichéantwoord dus. Ik speelde vroeger schooltje en mijn poppen waren mijn leerlingen. Toch heb ik eerst nog een bachelor in de orthopedagogie behaald om nadien een bachelor in lager onderwijs te behalen en mijn kinderdroom waar te maken."

Jozef: "Mijn moeder heeft me daar het eerst over gesproken op het einde van het derde middelbaar. Zij zag in mij blijkbaar de ideale onderwijzer, al had ik zelf toen ik opgroeide in Herne zeker geen stichtende voorbeelden. De drie onderwijzers sloegen en stampten er toen om de kleinste onbenulligheden op de leerlingen. Dat kwam heel bedreigend over."

Ina: "Ik had een heel lieve juf in het eerste leerjaar. Ik wou zelfs heel graag op haar lijken. Ze kon streng zijn, maar was altijd rechtvaardig."

Hoe is het beroep veranderd sinds wanneer je zelf voor het eerst les gaf?

Jozef: "Fundamenteel gezien is er niets veranderd. Goed lesgeven is een ambacht

en een goede ambachtsman heeft voldoende kennis, vaardigheden en geduld. Goed lesgeven is kennen, maar evenzeer kunnen. Als de meester spreekt, luistert de leerling, als de leerling niet luistert, spreekt de meester niet. Dat was zo en is nu nog zo. Toen ik in 1963 in Brussel begon les te geven had ik een versleten, zwart bord. De kinderen hadden alleen een leerboek dat 10 jaar meeding. Al die oefenboeken bestonden nog niet. Later, in de jaren zeventig, zijn de oefenboeken stilaan op de markt gekomen en ook die gebruikten we minstens tien jaar. De antwoorden en oplossingen werden gewoon in een schrift of werkboek genoteerd ... Dat kostte bijna niets. Nu kost dat fortuinen en worden de uitgeverijen slapend rijk." (geërgerd)

Ina: "Nu is het gemakkelijker om les te geven en de les te volgen dan vroeger. We hebben namelijk een smartboard waardoor we meteen alle informatie die op het internet beschikbaar is, kunnen gebruiken. Vandaag de dag zijn de kinderen veel mondiger. Ze hebben al vlug een eigen mening en steken die niet onder stoelen of banken. Soms tot ergernis van de juf die toch wel rekt op wat meer respect

“Goed lesgeven is een ambacht en een goede ambachtsman heeft voldoende kennis, vaardigheden en geduld.”

en beleefdheid. Door de covidcrisis is het digitaal lesgeven ook deel geworden van de job. Voor velen was dit een uitdaging, ook voor mij. Ik vond het leuk om filmpjes te maken, maar toch vind ik het leuker om voor de klas te staan. Het contact en de interactie is directer en gemakkelijker. Sommige kinderen waren bijvoorbeeld bang van de computercamera en het was niet altijd gemakkelijk om een oefening uit te leggen. Als leerkracht wist je ook niet of ze het nu echt begrepen of niet. Geef mij maar de klas.” (lacht)

Wat maakt een goede leerkracht?

Jozef: “Dat is moeilijk te definiëren. Maar als ik in een klas binnenstap, weet ik al vlug of het een goede of een slechte leerkracht is. Wie een goede werkmentaliteit bij zijn leerlingen kan handhaven, is al heel ver. Een leerkracht heeft oog voor alles, en zeker voor de zwakkeren als ze eens een goed antwoord geven, of een taak goed hebben volbracht.”

Ina: “Het is ook iemand die elke dag haar of zijn best doet om de leerlingen een leuke educatieve dag te bezorgen. Die de leer-

“Het is fijn dat kinderen enthousiast zijn en heel fantasierijk. Ze zeggen ook wat ze denken, soms wat te veel en heel letterlijk.”

lingen ondersteunt en verder laat groeien, ze een eigen mening laat ontwikkelen en de leerlingen leert hoe ze voor zichzelf kunnen opkomen.”

Wat zou je zelf toekomstige leerkrachten willen meegeven?

Jozef: “Zie je kinderen allemaal graag, de ene al wat liever dan de andere, maar laat dat nooit blijken. Behandel rijk, arm, van aanzien, dom, verstandig, lui, vlijtig allemaal gelijk maar heb oog voor omstandigheden en karakters.”

Ina: “Zet door, geef niet op. Zeker niet na het eerste jaar. Verzamel al de grappige en mooie momenten in een boek waarnaar je kan terugkijken. Stop ook op tijd met werken, want je kan altijd nog meer doen. Plan dus zeker me-time in.”

Welk vak vond je zelf het leukste om te geven?

Jozef: “Elk vak heeft zijn charmes. En hoe beter je de leerstof beheerst, hoe beter je die ook kan overbrengen. Wiskunde gaf ik graag, expressief lezen is ook plezant, maar een goede les geschiedenis is ook niet te versmaden of een vertelmoment waarbij de leerlingen aan je lippen hangen.”

Ina: “Ik vind vooral bepaalde lessen leuk. De leukste vind ik waar je ze al spelend iets kan leren of mee kan nemen in een andere wereld. Zo had ik voor de lessen wereldoriëntatie over de polen de kinderen doen geloven dat we er op expeditie naartoe gingen. Elke leerling kreeg een vliegtuigticket en ik toverde de klas om in de Noordpool. De kinderen geloofden het echt en hadden reacties zoals: “Ik moet mijn koffer maken”, “Gaan onze mama en papa mee of is het zonder hen?”, ... daar doe je het toch voor”. (lacht)

Waarom is het zo fijn om voor de klas te staan?

Ina: “Ik vind het fijn dat de kinderen enthousiast zijn en heel fantasierijk. Ze zeggen ook wat ze denken, soms wat te veel en heel letterlijk. Je weet direct waar je staat.”

Jozef: “Er is ook niets mooier dan kinderen te zien groeien, niet alleen fysiek maar vooral in hun geestelijke ontwikkeling. Het plezier dat ze beleven in de opdrachten die je ze voorschotelt, geeft zoveel voldoening.”

Ina, jij koos na eerder voor de klas te staan in Aalst en Ninove heel bewust voor lesgeven in het Pajottenland terwijl Jozef zijn hele schoolcarrière in Brussel doorbracht.

Ina: “Inderdaad, geef mij toch maar een dorpschool waar iedereen dicht bij elkaar staat. Onze school in Wambeek is een klein

schooltje waar iedereen iedereen kent. Dit is zo tof en gezellig. Maar ik ben blij dat ik niet in mijn eigen gemeente werk. Op die manier neem ik afstand van mijn job. Als je anders langs de school langskomt, wil je misschien nog snel binnenspringen om iets in orde te brengen, wat nu ook al veel gebeurt. En je komt misschien leerlingen tegen in een winkel en loopt er die dag net niet tiptop bij.”

Jozef: “Ik heb altijd graag in Brussel gewerkt, alhoewel je daarvoor elke dag even na zes uur moest opstaan om op tijd te zijn. Maar de stad gaf zoveel meer vrijheid en minder controle op je privéleven. Eens buiten het schoolgebouw kon je rustig een paar hectometers verder in een café binnenstappen en daar wist niemand wie je was, laat staan waar je werkte of wat je deed. In het verre Herne was ik dus zo vrij als een vogel. En die vrijheid heb ik altijd gekoesterd.”

Tot slot: welke typische schooltradities moeten volgens jullie bewaard blijven?

Ina: “Feesten zoals carnaval of Sinterklaas moeten gevierd worden. Maar ook knutselen voor moeder- of vaderdag is belangrijk, want zo leren de kinderen dat ze dankbaar moeten zijn. En ook de schoolreis of de jaarlijkse sportdag zijn van belang, zo vorm je een andere band met je leerlingen en is het niet altijd presteren maar gewoon eens een dag vol plezier. Net zoals de verjaardag vieren van de leerlingen in de klas, want iedereen verdient een dagje dat het om hem of haar gaat.”

Jozef: “Ik ben niet zo voor die wildgroei aan festiviteiten. Als er al een traditie in het onderwijs niet zou mogen sneuvelen, is het dat leerkrachten altijd tijd maken voor hun leerlingen!”

Programma

GROOT-BIJGAARDEN

Tijdscapsule: de klas van vroeger

Katapulteer jezelf terug in de tijd: stap letterlijk een klas binnen zoals die er vroeger uitzag. Beleef enkele korte lessen van weleer: knutselen met een spatzeef, een handwerk maken of rekenen ... Duik in de tentoonstelling met tekst en beeld over het Dilbeeks onderwijs. Of ontdek de hedendaagse interpretatie van spel en taal op school, door Dilbeekse lagereschoolkinderen.

Wanneer? 10 tot 18u

Waar? de gebouwen van de vroegere muziekcademie achter het Pampoelhuis
Gemeenteplein 2, 1702 Groot-Bijgaarden

GOOIK

Terug naar school

Zondag 24 april 2022 wordt een retro-moment voor scholieren in Gooik. Die dag nodigen we zoveel mogelijk mensen uit die vroeger naar de school in de Koekoekstraat gingen (zowel jongens als meisjes) om nog eens de sfeer op te snuiven van een oud-klaslokaal ingericht met vele attributen van vroeger zoals oude kaarten, oude banken, schriften, handboeken, enz. Kom langs met een aantal oud-klasgenoten om nog eens bij te praten en breng liefst ook klasfoto's mee van vroeger. Er kunnen herinneringen opgehaald worden die we vastleggen via klankopnames en beelden.

Wanneer? 10 tot 17u

Waar? het lokaal van de oude jongensschool
Koekoekstraat 2, 1755 Gooik

PEPINGEN

Wandeling "Pepingse schoolgebouwen in de Kijker" en tentoonstelling "het lokale schoolleven"

Tijdens de wandeling geniet je van het omliggende Pajotse landschap en maak je kennis met enkele huidige en vroegere schoolgebouwen van de deelgemeenten van Pepingen. Snuif aansluitend de sfeer op van weleer en kijk mee in de Pepingse schoolarchieven.

Wanneer? 14 tot 18u

Waar? het ontmoetingscentrum Ter Loo
Kareelstraat 21, 1674 Bellingen

HERNE

Terug naar de klas van toen en op bezoek in het Erfgoeddepot

Benieuwd naar schoolfoto's van de voorbije 100 jaar? Zie je graag objecten (terug) die vroeger heel courant waren in de klas en op de speelplaats? De kinderen van onze lagere scholen keren ook terug in de tijd en verzamelden alvast oude schoolfoto's bij hun families en nodigen je uit om samen uit te vissen wie er op deze foto's staat.

Wanneer? 12 tot 17u

Waar? het Dominicanessenklooster
Heilige Geeststraat 22, 1540 Herne

SCHEPDAAL

60 jaar op school-uitstap naar het Trammuseum

Kom tijdens erfgoeddag te weten welke geheimen we uit de doeken doen tijdens de vele klasbezoeken die we jaarlijks ontvangen. Een fototentoonstelling neemt je mee doorheen de 60-jarige geschiedenis van het museum en het openbaar vervoer in het Pajottenland. Bovendien loopt er tot 11 september een overzichtstentoonstelling over het beschermd industrieel erfgoed in Vlaanderen.

Wanneer? 10 tot 18u

Waar? het Trammuseum

Ninoofsesteenweg 955, 1703 Schepdaal

BEERSEL

Bij de zusters op de schoolbanken

Via een leuke tentoonstelling ontdek je welke rol vrouwelijke religieuzen speelden in de Beerselse scholen. Zij organiseerden bewaarscholen voor de kleuters en gaven zelf les (aan de meisjes) in de lagere school. Met engelengeduld leerden ze generaties leerlingen rekenen, schrijven, lezen, maar ook tekenen, naaien, zingen, knutselen ...

Wanneer? 10 tot 17u
Waar? de refter van Sint-Victor
Kerkstraat 3, 1653 Dworp

AFFLIGEM

Ontdekkingen in en rond de Kluiskapel

In de Abdij van Affligem was het vroeger heel erg druk. Zo erg zelfs dat het de monniken soms een beetje te veel werd. In het Kluisbos vonden ze rust en konden ze bidden en nadenken. Ze bouwden er een kapel: de Kluiskapel, waar ook mensen van overal naartoe kwamen. Vroeger maakten kinderen in de meimaand een schooluitstap naar de kapel. Vaak moesten daarvoor een heel eind stappen en het was soms erg warm. Maar toch hielden ze er mooie herinneringen aan over. Ook vandaag valt er in en rond de kapel nog heel wat te ontdekken.

Wie is Broeder Hildebrand? En Broeder Radulfus? Waar vind je de Engeltjeskrans? Waarom wordt het Kluisputje een kinderbron genoemd?
Kom het allemaal te weten!

Wanneer? 12 tot 17u
Waar? in en rond de Kluiskapel
Kluisdreef, 1790 Affligem

GALMAARDEN

ErGoed Galmaarden maakt school

Word terug student en kom alles te weten over de vereniging erGoed Galmaarden-Tollembeek-Vollezele en haar erfgoedprojecten: Gosjdieël, de Paulwielving, Walmenbrand, Meiboomplanting, Réveil ...

Feestelijke
inhuldiging van de
nieuwe molenroute

Ga mee op stap met een gids langs (verdwenen) molens en ontdek de werkende watermolen tijdens een demonstratie van het maalproces. Ouders met kinderen kunnen op eigen houtje de educatieve molenroute ontdekken met een molenrugzakje gevuld met educatieve spelletjes voor onderweg. Je kan de molen ook apart bezoeken tussen 13 en 18u. Tegelijk kan je er ook schilderwerken en foto's ontdekken van onder andere Luc Cromphout die er zijn boek voorstelt.

Wanneer? 14 tot 17u30
Waar? het Baljuwhuis
Kammeersweg 2, 1570 Galmaarden

Wanneer? 13 tot 18u
Waar? de Heetveldmolen
Munkbaan 1, 1570 Tollembeek

ROOSDAAL

Het schoolse
leven

Geschiedenis, nostalgie, humor, ludieke activiteiten, dat kun je allemaal beleven.

14 & 16u:

Het schoolse leven

In een opstelling van een oud klaslokaal wordt door vertellers/acteurs het schoolse leven geëvoceerd en worden legendarische juffen, meesters en andere lesgevers weer tot leven gewekt. Het schoolgerei komt aan bod, de 'methodiek', de tuchtmaatregelen, enz. Het wordt allemaal op een prettige manier gebracht voor een publiek van jong tot (veel) minder jong.

14u40 en 16u40:

De liedjes van vroeger

Een zanger en een muzikant halen bijna vergeten liedjes vanonder het stof. Het zijn stuk voor stuk plezante meezingliedjes waar telkens ook een woordje erfgoeduitleg bij hoort.

15u10 en 17u10:

Oude speelplaatsspelletjes herleven

'Wie kan nog perkeninken?' Wie wil mag het eens proberen. Of ook kalleke slaan, land afkappen, rekkerspringen, knikken of doppen. Wie niet meer weet hoe het ging, krijgt uiteraard een demonstratie.

Erfgoeddag valt dit jaar samen met dat andere mooie Roosdaals initiatief: 'KUNSTkijkers'. Een ideale gelegenheid om deze twee topactiviteiten met elkaar te combineren.

Wanneer? 14 tot 18u
Waar? de Sint-Amandusschool
Bosstraat 32, 1761 Borchlombeek

ERFGOED DAG

Opgelet! Voor verschillende activiteiten moet je reserveren.
Het volledige programma vind je op www.erfgoeddagpz.be

ERFGOEDDAG

MAAKT SCHOOL

ZONDAG 24 APRIL

GROOT-BIJGAARDEN

TIJDSAPSULE: DE KLAS VAN VROEGER
VAN 10 TOT 18U
IN DE GEBOUWEN VAN DE VROEGERE MUZIEK-
ACADEMIE ACHTER HET PAMPOELHUIS

HERNE

TERUG NAAR DE KLAS VAN TOEN
& OP BEZOEK IN HET ERFGOEDDEPOT
VAN 12 TOT 17U IN HET
DOMENICANESSENKLOOSTER

GOOIK

TERUG NAAR SCHOOL
VAN 10 TOT 17U
IN HET LOKAAL VAN
DE OUDE JONGENSSCHOOL

ROOSDAAL

HET SCHOOLSE LEVEN
VAN 14 TOT 18U
IN DE SINT-AMANDUSSCHOOL

BEERSEL

BIJ DE ZUSTERTJES
OP DE SCHOOLBANKEN
VAN 10 TOT 17U
IN DE REFTER
VAN SINT-VICTOR

GALMAARDEN

ERGOED GALMAARDEN MAAKT SCHOOL
& FEESTELIJKE INHULDIGING
VAN DE NIEUWE MOLENROUTE
VAN 14 TOT 17U30
IN HET BALJUWHUIS
VAN 13 TOT 18U
IN DE HEETVELDEMOLEN

AFFLIGEM

ONTDEKKINGEN IN EN
ROND DE KLUIKAPEL
VAN 12 TOT 17U
IN DE KLUIKAPEL

SCHEPDAAL

60 JAAR OP SCHOOLUITSTAP
NAAR HET TRAMMUSEUM
VAN 10 TOT 18U
IN HET TRAMMUSEUM

PEPINGEN

WANDELING "PEPINGSE SCHOOLGEBOUWEN IN DE KIJKER"
& TENTOONSTELLING "HET LOKALE SCHOOLLEVEN"
VAN 14 TOT 18U
IN HET ONTMOETINGSCENTRUM TER LOO

**OPGELET! VOOR VERSCHILLENDE
ACTIVITEITEN MOET JE RESERVEREN**

ERFGOEDDAG

ZEN
DER

HET VOLLEDIGE PROGRAMMA VIND JE OP

WWW.ERFGOEDDAGPZ.BE